

د. عارف حیتو و هزرغان

شعر
دوئالیزما
په لاتینګان

دوئاليزما په لاتينگان

د. عارف حيتو و هزرقان

دوئاليزما په لاتينگان

شعر

دوئاليزما په لاتينكان

بابهت: شعر

نقيسه: د. عارف حيتو و هزرقان

ديزاين و دهرهينانا هونهري: عبدالستار محمد

بهرگ: هيوو بو كومپيوتهر

تيراژ: ۵۰۰ دانه

ژمارا سپاردنن: D-/ 2436/ 20

چاپا ئيكن: چاپخانا پاك، ههولير- ۲۰۲۰

که فتنز..

دوئالیزما که ربوکین و ښانیه

سلاڅین مه نه مان ساڅا، نه ساتوره
تم مه زن بوون مینا ههوران
ل ته دبارن ب سه ربهستی
نا که څنه داڅین څه رستی و گورزین کووره
ګهر بیڅیری ژ مه یخانا من نه بووره
دلخ من ژ ته رتیلان سوړه و مشت بخووره
دیدارا من ب تیماره، من رستی
ژ سه رخوښی رهقیم پیکی
دا هشیار کهم خوداڅه ندین ل ناڅ نقستی
سوارین داری و قیژی یین بهرز بووین ژ قهستی
خهسته خانه جهستی منه و خه م بهنده یا ریکا منه
ژبو جانین د هاقیبوونی دا راخستی
ژبو هه څوکیڼ به فری بهستی و
مه همده ره شا ب که نیه رستی
دې سترینم وئ سترانا جنیکین رند

ژبو زه شيکين نوو شهوتاندي دسترين
ئه ز ب خوه دارم
ئه ز عاشقي په لين پارم
د ميرگه که سکين ئا فرين دا
د خورتي يا بارين دا و د هورهبايي وه رين دا
خاڅ و خاموش
ل سه مفوئي يا ده ما چيا د مينن بي هوش
ل کيله کا بيرمين ره گين د هيته ليدان
هه کو په يث د سه تمين و گول د به هين
شين د بم کوليلک
من خودا جواني په رستي و تا سر ههستي
بووم مريد په لاتينکين نوو ئه قيندار
مه ستانه ب ژهين ژان د ژنم که مانه کا ژيندار
ئاوازين مه ست ل ژقاني ژين دقن ژيرا
ئه و ژقاني ژ نه چاري ماي د ته قن را و په رجانکري
ده ست بو دهستي تالانکري
هيژ نفستي و هه موو ژيان کرييه پهستي
ته څ ژبو هندئ...
دا ماسينجره شکينه رئ سنووران بت
په يامبه رئ گوهوران بت
خه مه لگرئ سه ربوران بت

ئوو... ژبه مرؤقئ ئافرینه
دهما گوئین گه نی د بینیت
ئایه تین خرش و بهنی د خونیت
ب دیتن و گه رما مه بهستی
زوو لیددهت که قری ب دهستی
وه راستی بقیت.. ئەف هه بوونه ته نا نابت
ژ سه ری گری ناهیت خواری و دوو تا نابت
چونکو ئەو هندا پفدایه
ل سه ر چ شوپان کورک نابت
ژ ئاقئ بوو، ئاف ژئ زایه
ژ ئاگری بوو، ئیتوونه کا د ناقدایه
ژ ئاخئ بوو، ل سینگئ ئاخئ دادایه
ژ بای بوو، با ب کوریشه ل به ندئ مایه
ریتمه کا هارودینه، دچت شکهستی
نیف دهرمانه و نیف برینه
جار دۆزه خه و جارنا به هه شتهک که سکینه
رادهستی پری دبت، ب مهستی
دهلالئ من ... دناف ته دا
ته قا پیکهاتین ئن گهردی
ژ دهنگئ مه یئ کز د که ئن
ژ پینگا ئین مه د ره ئن و ته قله ه ئن

ئهمين چه سپان، ب هيذا هه سپان قاقير دكين
هاتن يان چوونئ هيړ دكين
دا دهرېژكين رامانا كوورا ل پشت پهردي
دا تيروژكين روژا نيفرو بكهينه گوپال
ژبو ديداري
ژبو هاواري
ژبو ژقاني داوورايين سال
ئه چ كورتيا لئ نابينم
ئه گهر پيقهر پيشكيشكرنا ئافرينيه
ههر چهوا ئهم ژ هه بوونينه
هه بوون ژ مهيه
دوئاليزما ئافه رين و نه فرينيه
ئه گهر پيقهر چغاندن و ته ييسوكي يا ژيانيه
ههر چهوا ئهم ژ كهفتنيه، كهفتن ژ مهيه
دوئاليزما كه ربوكين و قيانيه.

دے ھەمە تەشتان بۇ خودە بېژم!

ئەو زارۆكى دېن ھەرفتتا دىوارانقە مايى...
ئەوئ ب بەرھكى، بەرسىنگى دەبابەيەكا داگىركەر دگريت.. ئەوئ ب
ررېژاھى يا بىرۆكى، ھەردەم دايباب لى دمرن و ب تنى دمينيت..
جار ل باشوور دىيتە ئالفى ئەنفالى و جار ل رۆژھەلات دىيتە
قوربانىي سىپىنگان و جار ل باكۆر نەشىت ب زمانى خوە، بېژىتە
دايكا خوە رۆژباش...

ئەو كەفالى شكەستى، ھىشتا ب دىوارى بى بانقە ھلاويستى، ل
شكەستنى ژى خوە رادگريت... داستانىن خەونا نەمر قەنگەرىنىت،
ھەتا نھال سەر روويى بورجا بەلەك، ل سەر زنارىن بىستوونى، ل
بىن دىوارىن كەلا ھەقلىر و ل زكى گرىن واشووكانى، يى بووى دوو
كەفر و دوو بەراش.

ئىرۆ... ئەو زارۆك ل رۆژئاقا، بى منەت بەر ب مەرگى خۆقە دچىت
و ب كوبارى يا شەرقانىن جانگۆرى دىژتە سەربازىن ترك، دى
ھەموو ھۆقاتى يىن وان بۇ خودى بېژىت، چونكو چ كەس نەمايە قى
چىرۆكى بۇ قەگىرىت...

ئەى خەونا ھاتى ژ ئەفسانى! ئەى كەفالى ل سەر زنارى مايە زىندى!
تۆ سىمفونىيا تىرى خەمى، تۆ چىرۆكا سەربلندى يا ئەقى ئاخى و
مروقى ژ نفسى قى ئاخى چ جار يا كىم ناداگىرىت.
دى بۇ خودى بېژم...

من ئه هریمه ن
ژ سترانیڼ خوه یڼن خه مگین توره نه کر
من ئاهورا
ژ په رسگه ها ئه فی دلڼ مشت ژ قینی قه دهر نه کر
هه کو گولله یڼن ب ساری
هه ستین من یڼن شووشه یی کونکرین
که فتینه سهر که قرین گهرم
گولین گهش و جوان، ل بهر بهرچه ما
چه پهری خوه هیلای شاریای و سار نه کر
دلویڼن خوینا پاکره وان، ژ پاکیزه یڼن
کچ شهرقانین ل عفرینڼ بووینه تهرم
ل دیلانڼ گرتن سه ما
ل بهر ههر بهرکی بوون هه پاره و ژڅ بار نه کر
ههر داخویانییه کا د روویڼ ترکوی ی دا نه رم
ههر قیژییه کا ژ سینگی مزگه فتی دهرکه فتی
ب خوین و شهرم
ل بهرانبه ری په رستگه ها بهر ی رهش، وه ک سه نه ما
ل همبیزا خه لیفه یڼن ئالیئوسمان هه تکین و
دندکه روومه ت ل خوه بار نه کر
دی بو خودی بیژم..
من چ نه ین نه دابوونه "ئهنکی" ب دزی
من چ مافین دادپهروه ران
نه دابوونه دهست توپزی

هەکو تۆپین بە کداشییان گەنم خواری
زارۆکان شیر ژ سینگی بریندار قەخواری
باوهری یا تەف ئۆلداران ب وژدان دەهف ئالزی
هەکو.. قورئانخوینین ئەردەبیلئ
دحال دچوون و پاپۆس دبر ب قیاری
هەستین خوە ددان بەر ئاڤا سار
برین دەهافیتن بەر هەتاڤا تیرمەهئ
ژ سۆتتا بیگۆنەهیی دەیت بیهنا روون و کزی
قزلباشان هەموو دەردۆر و یرانکر
بۆ سەرمیرا تەف بۆیەران، کولەواری
پەشیمانی ل چو سەردەمان ناڤەگێرت
بۆرین د کرانندا لەوتی، ب پەنگزی.
دئ بۆ خودئ بیژم..
من پەرسنگەه نە هەرافتن
مرۆڤینی، مە نەکر کنجەک بیئقیژ
چاخین کەتنی، ئەم بوون دەستن هاریکاری
ل گافین کەتنی، ئەم بوون نەهان پارێزگاری
ل دوورکەتنی، ئەم بوون پشت و بەرھنگاری
هەکو فەتخ و ئەنڤال، کوشتارین ب کۆم
بووینە ئاھەنگین تەیسۆکین ب عود و دەف
زارۆکین ساڤا و بیگۆنەھ، کرینە کەف
هەر یئ د خەو بوو، لیڤەگەرئ مت ل نەجەف
ئەو چاکییان ژبیر دکن..

بیردانکا وان مشتی ژههره مینا ماری
ما دئ بۆچی لاقان ژیکهین..!
هەر سهلهفین دوهینه ئیرو بووین خهلهف.
ئهم برینن، برینا کوورا سهردهمی
ل روژئاقا مه.. شهپه و تالانه
روژئاقا ژی.. بیدهنگ و تهماشهقانه
بهرژهوهندخوازی یا مروقان بهربهنده تم
ئهف ههبوونه کر متایهك بازارگانی
مروقینی، ل سهر پیلین هار و دژوار کر نه گهمی
نه مافین مروقان و نه مروقانتی.. دیدهقانه
نه یهزدان و نه ئههریمهن بهرهقانن
ئەزئ دوورپچکری، ههوارا خوه بۆ کئ ببهم؟!
بن مفایه گری
ب لاقان تو ژ دهست هوقن بن بهرههمی
ههکول بهههشتن ب دیدارا خودئ شاد دبم
ههمی تشتان دئ بۆ بیژم.. نا.. وئ ناکم
ههکول سهر ئهقن ئاخن..
ب خهونا خوهقه ئازاد دبم
دئ ل گشت مروقین تهپهسهر کهمه گازی
ئهوا ههیی تنن- ب تنن..
باوهریهکا موکم ب دۆزئ و بهرخودانه.

ګول

ئەشقی ګول، ئایه ته کا عه شقا نه پهن
یا ل من و ته دۆرپیچکری
ئەش ګولا هه، نه ګولنه سرینه هه قالۆ..
کۆ قه ده ری ل دلی چاندی و روژی،
نوبرها دلۆپین بارانی ل ره شاندى
من ګۆت: ګول
ګەر ل باخی من، هه موو ګولین ګهردوونى بن
تو ګوله کی ل سه ری ریژی
ګەر باخی من ګولدانکه کا ئیک ګولی بت
تو د چپکین بارانی دا یا ل همبیزی
ګەر باخی من رویت بوو ژ ګولان
ئەو جانن من یی بارکری و..
جهسته یی من بوویه قهسه ل پریری.
نه نیرگزه ل دهم سباتی
سه ری خوه ژ شهرا چهماندی و
ب هاتنا بوهاریتفه ماندى..
چاخى خهونین من ژار دبن
ئارەزوو ل من دبن دەرویش

گولا دلبر، کو ژ ماچین تہرخوناقی
دبت ہاقی
ئہقرین من یین ژ ماچان ئاقس دئیقتن
د ہناقان دا.. د بن ژان و ئیش
کرنوش دبم بہر پین بہختی
ل من قہگہریت.. بہہارہکا دیمگرنژی
بلا ئہف گول، د چاقین من دا ہندا نہبت
دزانم، کو دیم وئ شادی یا منہ
ستری یین وئ، ل سہر سینگی من دبن دریش
ئہف گولا ہہ.. دیتنہکہ
یا ژ وہرزان قہرہقاندی و
ب پالا چپایقہ رووگہش و رکوماندی
نہ سحرہند سیرا ل دکن
نہ بازرگان گیرا پئ دکن
نہ ژی سیاسی یین دیرین خیرا پئ دکن
گول ب عشقی من ئافراند
ژ چامہکا ئاراراتی من کر نقشت
ہہلبہستہکا دوور ژ جادؤ و چیقانوؤکان
ب بارانہک ژ قینئ مشت
د ئیقارین رہشمہہی دا، ل درا ہہ!
ژ عہقرہکی توند، ل سہر دبارم بہر و پشت

کەس پرسا قن گولن نه کن چ ته بایه
د شین و شادی یا مندا گهر نه بایه
نه د مام چ تشت
ئه و گوله که، هر ژ ئه زه لدا چیرباندی و
د دلن غهیدوکاندا چاندی
ئوو گه نه کئ ژ نوو عاشق بووی
ژبو به ردلکا خوه یا ب ناز.. یا قه تاندی
چاخن هزرین من هه رزه کار
حه زین من وهک زرکیتکین هار
د دوژه ها جهستی من دا بن ئارام بوون
خهونین من ههنگین کارکه ر بوون
به رفه رمانن میرئ حه زان..
ژ گوله کئ د چوو گوله کئ
لن مانندی بوون د بن ئاکام بوون
گول ژبو گولان د چرپاندن
گولین ستوو خوار، د ناف په رین په رتووکاندا
بیره اتینن ژ بیر کرنا بن ئه نجام بوون
ئه قن گولا ته ق ریباران ژ دل حه باندی
چ ژ پاییزن نزانیت و
ژقانه کئ گهرم د ناف خوه دا یح حه واندی
ئه ز دزانم ئه ق گول ئه وه..

يا مه ب هه قرا ژ دل نه قاندى
 چاخى تاقى ژ سهرمه دى
 ب گهرما خوه.. قرالى جهمه دى شكاندى
 ژ چار ره گهزان ئاخ ئاقس بوو
 بوون پهيدا بوو ل ناقهندي دل كه واندى
 نه قينا من بانا ل گولى
 ل ههر نه ردې ب باوهر تو لى
 من نهو ئاخه ب روڼديكن گهرم رپساندى
 لى ب تنى يه و ل ئاقاران هاوار دكهت
 كا نهو دليمن من نه قينى ژى نه ستاندى؟!
 كا نهو سوارين هيژ ژ قادي نه ره قاندى؟!
 كا نهو چاقيمن ب ديتنيقه نامندى و
 ل بهندا هه لاتنا هه تاقى نه نقاندى...؟!
 چ بازبهران په سند ناكم ژبو پييان
 من بير ل بازدانى نه كرييه
 د كوركى من دا جانك هه قرك ناگرت رييان
 ههر گولاقا بيھنا گولا من ژى نه هيټ
 ب من نادت بيھنا مييان
 ل بهر ديوارى شيشم كه تمه گاخي
 من خيچه كا بازنه يى ل دور سيبه را خوه كشاندى.

گایے بۆر

ئەشقبازی.. ھەلچوونەکا ئەزەلی یە
د شەقستانا زەقی یین بېبەردا رۆژ
ھەلچوون.. ئاریانەك بەلی یە
د ئەفسانین جەنگەقازین سۆمەری دا بوویە دۆز
بەلەنگازی.. وێرانبوونەك رەنگ خوەلی یە
د ھەندابوونا ریکین بئ سەروبن یین ئەقینە دا
چاخ مەرۆقە ل دویف پارچین خوە دبیتە دۆژ
ترس.. ئاستەنگەك ژ دوکیلا گومانە یە
ھەپارە و نقشتین خاپان، د ھشین مە دا دکەت پیرۆز
ئاخپەرستی.. گونەھەکا کەسکبوونی یە
د لەپین ئەسمانئ ساھی دا و ب دیمئ تەقە نۆژ
بەرزەبوون.. خیقزانکەك ئیقەلی یە
ژھین پشتا مە خاف دکەت
ل بەر دەرگەھین رادەستبوونی دبیت باھۆز
ل خوە گەریان.. سترانەکا دیرۆکی یە
ئاوازەکا ب خەم و دلسۆژ
نە مرن.. پرسەك ئەولی یە

رازیبوونا ب بہر سقان مہ دکہت ئالۆز
ئەف جانئ من..
د بن بالین پەروانہیەك رەنگاورەنگفە
ژ رۆناھیین نزایان دکہت
کۆ بایەکی پاییزی ژ ھەبانکی بەردەت
لاف.. نیشاننا باوہربوونا ب قەدەرئ یە
باوہر ب خوہبوونا مروۆقی دوکەر دکہت
دئ شیانئ ھەما ل دەردەت
ئەف تیر- رۆژە چاقسوژکن و
ھەقرا ئ دیتنی دکەنہ تەحت
دیتن ھەستەك فرندەیە
گەر ل ھشی جھگیر نەبوو، دئ زوو فردەت
ئەف دیدارین من ل سەر باخچە ی ئادەکرین
ل بەندەمانئ بوونە نەحت
تەف رەنگین من ژ قاقئیران تیکھەلکرین
د ھەلبەستئ دا سەربۆرەك پەحت
رەنگفەدانا رامانین خومال، دەر ب دەر ددەت
پەیکەر ژ ئیکدو ھەز ناکەن، ھەف نابین
وہلئ ھەست ب ژیانئ دکەن، یا د بیتە تۆز
کئ پەیکەرئ پەنادۆرئ کرە چیرۆک؟
کئ ھەزکرننا پیرا تۆرئ کرە دیرۆک؟

ئەي خوداڤه نديڻ هندابووي!!
كي ژينا خوه. هؤسا بي بهرامبهر ددهت
كو تېلېن زيؤسي نه گه هشتن ئهردى
ئەرد ب نالينڅ څه وهستيا
نوښدار نه بوو، كو دەرمان كەت ئەقى دەردي
مه گوټ: ژان بچن قيرؤسييا
ئاگرئ ژ جهستن مه گوربووي
مه پڼ گيران هه مي نه وروژ
بشكوژين گهش..
ب هيقى يا گوډوؤ څه چرمسين
بلبله كي چهنگ فالنجي
ئيدى نه شيت گيولڼ هه مي گولا گهش كەت
چاخڼ پاييز رهنگين دبیت، بهلگين زهر بووي
د گهل وهريانڼ سه ماين دكهن، دكهڼ، درژن
تليڼ تری.. ب حهزا مانڼ بهنگين دبن
د گهل رزينڼ، ب مرنڼ را څه دكه رژن
ژ هيژا مه ي سهنگين دبن
پاييز مرنڼ، بو ژيانڼ سهر ب سهر ددهت
كا تو سه حكه چاڅين من!
دداگرتينه و يا ژ من څه مشتي روڼدكن
كا بنيره پينگاڅين من!

ئهو چهند خورتن ل شه ژينن و
د ژيانن دا چ هه فركن
كهنگى گايښ بؤر دئ هيت و خوه ل سهردهت؟
ئشف چامهيه.. وهك سهقه ما زستانن يه
سترانه كا دهنك تيژ و تهفدا زيواره بو پاييزئ
حهيرانه كا تژى پهيڤ و ههستين هاره
ژ پاخلين قيزئ
دا ل به هارئ ب گهرما يارئ شه بن بشكوژ.

ل سهر توخیبې ګرنژینه

من سترانین خوه ب چه زکرنی پیگه هاندن
ل میرگه کا تافیلکری کرن به هار
په لاتینکا باله کن خوه دایه ئه شقن و
ګرنژینان...

ل سهر کولیلکین هناری، دکه ت گوهار
بالی دی ل مهیدانا شه پری، رو ناهین دده ت
د ناف شاپه ریڼ ئی قاره کا مژه ویدا
دمینیت هشیار

ل سهر توخیبې ګرنژینه ک نه بشکفتی
ل ئه قرازی ئه شقه ک که قنار
پیگه هشتنا ب ئومیدان ل د بیت په سار
بومبه یه کا فسفوروی ناخ وی سو ت و
ل ئارامگه ها بیگونه هی ی د بیت کوره مار
ب سه رو چاقین زاروکه ک بنخه تی قه دده ت
نالینه ک تیز، ژ هناقین بنده ستین
د رووین گشت مرو قاندا دکه ت هه وار

قیژییه کی... ژ دارهک بری یا زهیتوونئ
دارین ژپیږقه چه ماندن و دل کوزراندن
په نجره یین قی وه لاتی قه کرینه و
خولونه هیم و دیوار
خوداقه ندین ئاسمانان هاتن شینین و
لن شینا نه ژ تؤلهدانن، نابیت بریار
مهستی سه ری باغان به ردهت
هر بایه کی خه مان ل با دکهت
ئو خه مه کا دی ل سه ر ددهت
هه ی چه ند ژانه، سه ری هشیار
ته ماشاکهت، جهسته یی وی خر بریندار!
دووربینه یه ک په ریڼ دیرۆکی قه ددهت
زلله هه کی ل روویڼ مه ددهت
ئم ب خوه ژی..
ل به رانه ری کریاریڼ خوه دبن شه رمزار.

هندك تويتين ههرقه له زه مانه

"۱"

پرتین من یین بژاله بووین هندابوونئ
پین من یین رويس ژ هاتن و چوونئ
چ ری مانه، نه ماچ کرین
ژبو ئه شقا من یا دژوار
به رین ریکا سورن ژ خوینئ
لن پا تنئ تو خوه دبینی.
من تو نه قیئی..
خوینئ ژ برینین من یین عه شقاوی ب رزینی و
سه رابن د ری دا بچینی
دچلخانین سو فیاندا ب ئه شقی مه ست
من نزا و سزا ل بیر نه بوون ژ ته پیڅه
خه ریبی یا ته...
ل هه موو ده ما سترانین من ددان گرینئ
خه ون ده اتن ب برینی
من تو نه قیئی..

خویکې ژ دیتنېن من یېن مژموی بستینی و
گوپالی هزرې بچه مینی
دهم هات وهره! تهرکه تیھنا من یا زوها
په رداخه کا شہرابا پیر به رده قرکا من دہرویش
هہکو قیندار دلبر نہ بن
یار ل کووقہیہ ئو دچنہ پیش
من تو دقئی.. بوہارہک گہش
ئاخا بہستی، گہرمکھی و سرې ب شہوتینی
دلین شکہستی، نہرمکھی و قرې ب فہلتینی
ئاوازہ کم، ژ ہہستین تیر ہہز و تم کہھی
کہنگی تو بوویہ یارحہوین، دئ د من گہھی
ئہا ہینگی دئ من تو قئی..
ئہگہر ہات و تہ ئہز قیام و ہکو ئہز ہھی
نہ و ہک تہ بقیت، ب ہہز کرنا خوہ من ب ئافرینی!

*

"۲"

کا دئ وهره..!
ئەف سړا سارا کانوونی
د گهین مندا ئەژدهایه
ئەف وینهی ل سەر دیواری ئۆدهیا من
د سړی وهرکر
ئەگەر بشی..
هەمی پەیفین سار و کریت
ب بەرسینگ خۆقه جوانکهی
دئ بیژم ته، رامانا من یا هندا بووی
ژ ریلستانین بهرزهبوونی ته قەدەر کر
ئەو تو د کاری
دایکین رهبن، ب ئۆمیدین کەسکفه پەرجانکهی
ئەو برینا د جانن مندا ته دەرکر
داکو دایک.. ل شوینا شیري
مەشک ب خوینا رژیایی نهکیت
ئۆمیدا مه ته کر ئالا و سۆر و زەر کر
گەر رۆژا گەش ب ئەلندیقه
ل سەر مالاً وئ بههلیت و
بنگۆر بکەن گهفین فهیت

ته زورداری..

د هندریځ څخه ترسیدا کوشت، بنبه رکر

هینګی دځ شپۍ..

پینګاځین من پاونکه‌ی و هه‌زین فیرهای

دځ بن کریار و بن شیان

دووباره ب هاتنۍ دووجانکه‌ی

ئو ته پرسا ماف ستاندنۍ

دناف ناڅی که‌تییاندا

ده‌هجاران هند به‌رامبه‌رکر

دا ژناف تبلین مه شین ببیت

ګولا وه‌لیت

پشتراست بیژین مرؤفحه‌زی،

مه ل وه‌لاتی سه‌روه‌رکر.

*

"۳"

کې گوټييه کو تو ناهي!
نکارم قې باوهر بکم، قهت توجارې
کې گوټييه..
شوره شفانين وهلاتپاريز و مروقمهز
ئوميدان د هاقين دهربرارې
کې گوټييه بيھنا ناني..
خوه دخممکين شهرقائين برسيدا نقاند
يان باوهر يا ب هه بووني ژ ناف فراند
تو دبينی.. ب سروود و ب گرټين،
خورت دچنه بهر سيډارې
تو نه پرسه ما دې چهوا گولله تهقیت
ئه گهر زک ل بهر بارانې بن چه تر بيت!
ما دې چهوا کانی پهقیت
ئه گهر هورين زقستانې د متکری بن
نزا و نقیژا بارانې بن نهدر بيت
ما دې چهوا گهنم که نیت
ئه گهر جوتيارې ل بهر ته حرې بن که پر بيت!
ئف هه فکيشه تهرازوويه ک ئاليسه نغه

جار ئەف ئالی و جار ئەو ئالی دەیتە خواری
 کا تو سەحکە نافچاقین من..!
 ئەز و تەنەنگا خوە ب تەن، ل سەر رووباری
 تەسلیمی قەدەرئ نابین، نادەرکەشین ژ برپاری
 ما کو قەدەر.. تەلیسما بیرین گازییە
 ژ پینگاغان دخۆت ب ساری!
 ما دئ چەوا تەلسەم قەبیت
 گەر دارا ل بەندا بشکوژان بن صەبر بیت!
 دئ پاییزا دۆمدریژ و بن قەبر بیت
 هەکو بەلگ ژ داری قەبین
 هەموو ئۆمید سیوینە ل پیشی یا قناری
 لئ کو زستان، ژین پاییزی کورت دکەت
 ژیانەک دی دەهاقیئت ناف بزویین سەحاری
 هەکو بەفر کومتین چیاى دنخیقیت و
 مەحفیرەکی سپیی ب سەقەم د راییخیت
 هیقییەک گەش بو پستی و خوە دەت داری
 ئەزئ ب تەن، ب گەردین ئاخیقە هیژ بەستی
 دئ مینمە ل هیقییا بوهارئ.

*

" ۴ "

بەرى قريژا دەرددۆرى پاقىتە زاخ و ناخى من
هەستەك پاكژ و بچووك بووم
دوور ژ گونەهيڻ ئەهرىمەنى و ئاھۆرايى
ئەز ياريۆك بووم
دەستى كالهكى نابەيست دا
ژبۆ سەبرا خوە، كر بووم تووتن
ل ناف جگارهكا پىچاي، دووكيلا من ددا باي
دەنگى من داخەكە ب روويى بايشە
رەنگى من دورپەكە، يى تنگژى
ل سەر دەھمەنا جبەيى كورتى مەلاي
ئەز كرىمە ديلن خەونيڻ من هايژى نە
ھەموو ئالييىڻ من ديوارىڻ گومانىڻە
ژ ترسا پرسىڻ ھشيار دبن
دبينم ب سەر مندە ھرياي
مەلا من بيسەر دبينيىت
جار تەلقينى ل سەر من دخوينيىت
جار ژى ئەجنا ژ من درەقينيىت
ژ ترسا ھشياربوونا من..

دکەڤیت وەک دارەکا قریای

ئەزى یاریۆک..

ل بەر سیبەرا دیۆین سپى، کچکۆک دىم

ل بن بارین گومانا رەش

بن رەوش و کار و کۆک دىم

لن ل دەمى ئەرەسیانى

دکۆگایىقە.. ھند نەمايە دى ستۆک بىم

گەر ژ شى خەونى نەرابم شە

ب خوە نەبىم خودانى خوە و یا من قىای

ھەر دى مینىم کەنگرپەرا ل بەر ھورپەباى.

*

"ه"

مه ب ئومېدین سهرخوہوونئ ستران گوتن
ب وان خهونان..

سہرا و کوچکین هہبوونئ ئافاکرن
سترانهکا شہبہقی یا ب عود و سہنتور
یا د گہوری یا برہہیم پاشایئ بابان را ماى
ہہر پہیمانان ل بیدہرئ ماى، دئ دہتہ باى
ئہقہ شہترہنجا قرالین سہردہمى بوو
خہونین ئازاد سہربر دکرن
تاریستان ژیرا دکرن گور
ل ناقبہرا چویقئ ستوورئ ئہسیتانئ و
ئاییردہ یین ئہردہبیلئ، دکہفتہ بہر باى
باباگورگور

دئیتوینیدا بوہژین و بوونہ رەژى
تہف کەلەکین ل دورماندور
ئاگرہکە، تہر و ہشکان ددہتہ ہہف
د مرن ترسؤک، د مرن نہرہف
بو قپرکرنئ ہہر تم دہنگئ بلند ل ژور
ہہموو گہنجین ہاتین کوشتن

مینا بەلگین زەر وەریان و بەربوون چولی
ب ئاگرئ گەش سۆتن و بوونە خولی
ل قی وەلاتی نەفرەت باری دووبەرەکی
هەر گوندەک ب سەرورەکی
ل هەف نەیار و تەقدا خوۆخۆر
ئاگر.. د زکی عەریددا نقت و
مەلایەکی بونەوەرین دویکیلل ل وپ
کرنە وەلی
مەزارگەهین بار گونەهین خاپاندن
ب سەرڤە سار و ژ ھناڤان خۆلەمۆر
ئەڤە نە چیرۆکین کیشۆتی یین نقتیسینە و
نە تڤەنگین داوہتییانە ژبو شاهین
ھندەک تەرتیلین بجانن
ژ بەرمایکین خەریبیین
دکەمە گلواز ژبو گەردەنا رۆناھین
کول سپیدان کرنۆش بۆ زیوای دیم
دا ب سلاڤین دل بەرانڤە بەیتە ژۆر.

*

"۶"

هه پاره بووم..

ل چاخې گه شتا کۆچبه ربوونې

من پر پرتین ترسیانان هندا کرن

ل ناف که شناره یین رۆما

ره شی نیروونی ب سه راڤا

کوچکا مه زنفه داره کي په ییسکییه

هیواش هیواش دبیته بزۆت

من ژ ترسا بهرزه کرنا ویره کیا خوه

هان دبره بهر ههور و ئاقین یادگاران

من نه دقیا تیدا چیکه م چ ئه لبوما

خوها جوتیاران..

ب که قاله کي زه ییتفه دسۆت

حهزا دلداران ل بهر زانی ددۆت

تهف په رده یین ژ گومانا رهش

ل ههر دهرئ

دبوونه دهه به و درنده یین ئه فسانه یی

ههر ته نی رهف ل بهر من بوو

دا بگه هم ئارامگه هان، نه کن لۆما

لیلاقیں ہیقین و تہف جقینین تہناہین
ہیشتا یین ماینہ ل ژقانی
ویہہ جوردهکی پہنابہر
ل ناف ویستگہہن شہمہندہفری
ل ہندہران..

خوہ دبینیت بی پشت و بی بہرہقانی
ب ئاورہکی.. نہرم و تہنا دکہت یہزدانی
ب ئاورہکا دی یا بلہز،
ئاگری بہردہت ئاسمانی
لی ب ہہر تشتی خوہ گومانہ
پرسیں بی بہرسف کوژہکن، دبن نہزانی
ہہکو کچا وی ژ سہرشویں دہردکہقیت
ہہمی خہون، ب لہشہ ویقہ
بلقین کہفا شامپویینہ و پیقہ دحہلیین
ئوکیانووسین تژی ماسی دبنہ نہینک
دبنہ ہہلم و ل ہنداقا قؤلکانہکی
دبن ہہورہ رہشین تیر و تیر بارانی
ہہمی کہون..

ب گرئزینا وی یا نازکقہ سترانہ و
ژناف تبلین وی، وہلات دزہلیین
مینا گویمین سور ژ خوینہ و قرا جانی

نیرۆن..

ژ ھەسپێ خوە یێ سپی پەیا دبیت
ل کافییەکا ھاڤینی یێ روونشتییە و
ھەوال گور گور ل بەر کۆم دبن
وھکی لیستۆکا شەترەنجی
تەماشای دکەت جەنگ و مرنی
گرنژینەک ل سەر لیقان
کو بەرامبەر دبن خۆپانی
نزا یێن کالی سێریانا، دقەھوا ویدا نقۆم دبن
فەتوا یێن دێر و کنیشتان
د باھۆزین کینا ویدا سەرگۆن دبن
چریوریەک ل سەر ئەکاونتێ خوە نقیسی و
گۆت ھەرقەلێ ھەمی جھان و دەمانم...!
ھەر کەسەکی ل سەردەما من ژ دایک ببیت
گەر ژبۆ من کۆلە نەبیت
ل ھەبوونی، دێ خوە بینیت ب پۆشمانی.

خوکوشتن

د جانې خوهدا فریشته مه، نه ئه هریمه ن
نه دوپړیام.. گورکه کی بکوژم
کو په زئ مه د کوتانیڅه دکره ئالف
پیا سیئ من ژ گه شتین جانی
ل ناف پا خلین میړگین ژ یاری ب هه قژیانی
دبوون کانی و جوان دیمه ن
به ری مه لا بکه ت کبارئ
من کراسه ک ژ قیانئ، دکر بهر به ژنا ئیقاری
من نه فرهت کر ل خوینرشتنئ و مرنا گه نجان
ب قنارئ
دا د هه ستین ریڅینگاندا گه ش بن چیمه ن.
ل قئ خوهزایا ب هه قسه نگی
ژ مه دخوازیت ب هه قرا ژیانا تیر په نگی
بیووم گوکا بهر کاشوینن بابه لیسکان
له و نه دشپام.. مشکه کی بکوژم
کو ته لیسین دان و ساقاری کون دکر ن

ئهم دهیلاینه رویس و برسی ل ئاقاری
یین دایبابان ب کهدا خوه
جقاند بوون ب چهلهنگی
د زومین مهدا دلوقانی تم کههی بوو
کهسهک نهبوو ژ بیکهسی یان ژی برسی
ل سهر خهمین خوه بمریت ب بیدهنگی
خوهزا یا من ژیاندوست و پر دلخواز بوو
مروّف تیدا دلوقان و سهرفراز بوو
من نهدقیاء.. تنن میشهک رهش بکوژم
نی دتیری..
ئهو ژی جانهک زکبرسی و بهلهنگاز بوو
کو ب دلخوشی دادا سهر خوارنا ئیقاری
ههر چ نهخوشی یا ههی، دکره کواری
لن جهستن مه خر بهرگری و خوهراگر بوو
ههقئاههنگی..
دناف مهدا ههر تم بلند و ل ئهقرار بوو
هوّقه مروّقین داگیرکه
ژینگهها مه یا خوهش پیسکر
پنکولا مه، ژ بهرهنگاریی رویسکر
هزرا بیّتفاقین ل ناف مه لیسکر
ههرچی نهباش ب سهری مه، دا دباری

من دهم نه بوو.. میکروبه کا ب زیان بکوژم
کو د چاقین مندا د نهی و دیتن دبری
وهك سیکاری

بن هه فگری و بهرگری مام
بن زانین و دادگری مام
بوومه کولی بهر دهرباری
ئینا بهری گولله یا خوه
من دا سینگ و بهدنا خوه
ئوو من خوه کوشت...!
ئهقی تۆ دبینی هزار پرت، تهرمن منه
د روو باراندا بوویه خوین و دچپته خواری.

بوم.. بومم.. بومم

"بوم.. بومم.. بومم
بيهنه مروقين بياني دهيت."
دهنگي دهولا جهنگي يا دهيت
ئەف خانين سۆزداي: بهرنه دم
سپيکووترين ل برجين کەلن
ب هنگاقتنا خنزي ين ل سۆربووي دم
تەف شەرقاتين کەلها دمدم
هندي خوينا وان يا گەرم
ب سينگن ئاخى قە بوونه رم
دايکين رهبن..
گۆزکەك ئاقن ل دويق سواران ريت
دا نه زقرن بو وان تەرم
ژ گەشه ديمن شيره ژنين..
ل سەنگەريڻ دژى هوڤان هەر ئەفسانە
خوين و کەنى ب هەقرا دزيت
چيچهکەکن ل روژاڤا گازی دکر:
هەر بههارەك گەش و تەرم.

*

ژ دیر زه مان پرت و بهند بووین
 د پهرتووکا یه کبوونخ دا
 خهونین مه تم خوین لی دباری
 تم خوهکوژ و پر نهرند بووین
 گهلؤ مانا یان ژی ژانا مه ژ وئ یه..
 د گهل چیا ههقالبهند بووین؟
 مه ب چیا خوه راگرت و یه کبوون بهردا
 بهرهف چیا مه رهف بژارت، هه بوون ل دهردا
 لهو چیا یین مه یین جارن، یین بووینه جی
 لهیزتنا شیر و شه پالین کارتوونی
 ئهم یین پشتخویل و رهقهند بووین
 ل ناف توژا سومین سواران که سیره نه
 ما دبیت ئهم د بنه کوکدا..
 ل سهر بؤرا باب و کالان سهرگؤشه ند بووین؟
 ژ سهر پیلهاتان، مه چ په ندهک نه هلانی
 زوو تالییان ژ بیر دکهین
 ل مه خووشی هر نه یاری بابی مه یه
 سووند و سوژین مه ژیکورتن ژ نه زانی
 توبه یا مه، دورست توبا دارکوکه یه
 سوسره تی ژ بیسوژی یی دکهین
 نه فره تی ل خوه کوژی یی دکهین

هه رشه ف دبیژین: دځ هه ف گرین
هه ر په نده کا هه چکو هه یه
سوبه روژئ.. هه ر ئیک ژ مه مه سته ره یه
هه چی ژ مه بچپته پیش
ئم ب چاقسوړی لڼ دبین شه کیښ
هه تا ئه وی ژ سهروه ریڼ دکه یڼ دهر ویش
ئوو دژمنان..
ل سه ر که له خڼ ژ مه که فتي ب نوبه یه.
د په رسته گه ها ئیزیداقه
من پاپؤس بو نابؤی بر و نقیژه ک کر
ل بهر دهر گه هی په شیمان بووم ژ نقیژا خوه
ژ ده ست و پا و قریژا خوه
ژ باوه ری و شه ریژا خوه
خوداقه ند د سته مکارن
سه ده قه یه ک من ژ بو سه ری دارزه یتوونان
به لاقه کر
لڼ بفرین ده ستین مروقان زه یتوون برین
ساتورین د ده ستین هوقان
سه ریڼ فریشته یان دورین
نزا یین من، ل بهر پیپکی ئه رشځ مه زن
پووتی بوون و ژ بهر خوه دانئ توبه نه کر

"ل هیڅی یا دهران، خوهلییا ل سهران."
من د زانی و من باوهر نه کر
کو "نینه نانی نه که ران."
یع باوهری ب خوه نه های
ژ پریزا خوه نا هلینیت ژ بل که سهران
خوداڅه ندی دروژنکار
ژ شه رماندا، دهری ل سواران څه نه کر.

*

ئهی شریقینا هورین خرش..
رجایا رویس
ئهی ئه زازیل روومه تی!
چما هنده ساویلکه مه، هه ر تم ب خوه زی
هنده قه دهر پرسیان دکم، نه بووم تالیس؟
هه رفتنا شویرهین قه لاتا خه مگینم
خوه په سندم
نه ساخی یا نه رسیسیوسی ل خوه دبینم
گه هه ک گه نی یا گونه هی
ل ناق...
سه له واتین کوترکا سپی یا ده همه نیس
نه سه ربوران هس دانه من

نه دهر دؤوران وش دانه من
دبم خوداقه ندی گؤنی
د چاقین خوه دا دبم ئەدؤنیس
ما گونه ها په لاتینکین په پره نګینه،
کۆ ریژ ب ریژ د رؤناهییی دا ببنه تهرم؟!
یان گونه ها دیرۆکی یه،
کۆ خوه تازی دکهت بی شهرم؟
نا..

گونه هکار، ئەزئ بیکیړ و بی هشم
لهورا ههر تم
د دهما بارینا چه نسی دا یی بهخت ره شم
ب میکرو سکۆپی یی ل سوارین مایی دگه پرم
ژ هشن قالالا...
ل شوونا شه هومه نپه رییس بم، دبم ئارییس.

چریا تیکه

تلین زهر... ل بن بهلګان بهر ب پرزین
مینا جهړین تژی نو شاقه،
د هنر خوهدا دبن کحول
رهشویلین پیخواس و ترسیایی
ژ مهیا پاییزی هز دکن وهک ژیان
چاخ ل بن پین رمانی دبتہ دؤل
رهشویلین مهست ویرهک دبن
عهقرین زهستانی...
دووباره د کهفن بهر زانی
چنار پو شیین خوه د وهرین،
دهقن هناران بهش دبت
ئاقسبونو تهقا کهسکاتی یا دبتہ تؤل.
گه لگه له ل بن چنارین رويس
د همبیزا روواریدا دبنه بالوول

بیره وهری یین دهمین بوری و
سترانا عه قرین په شیمان
ل زه قین د باریت زهنگول زهنگول
هه کو ئاخ ب خوین مهست دبیت
ژی شه دپه شن...
کۆمهك شهرقانین ترۆ و زول
هه ردهمی دگه همه پاییزی کو ببستم
ئوکتۆبه رهك د پاخلا مندا دبیته سه هؤل
هه موو متایین هه لگرتی
دهه گبه یا به نده مانیدا مه لصی و
هنارین ده قبهش سه ما کر..
ب زرنا و دهؤل.

ل و م جھم و ل و م دھم

"۱"

دا پەرچەما تە یا رەنگین نەقی نەبیت
من ھەر تاشتەك گۆری تەکر
ل قادا شەپری.. قەھرەمان ئیک ئیکە دکەفتن
تبلین من یەك.. یەك برین بوون ژبوۆ چەپەران
ل بەر سینگی جەنگاوەران بەر دجقاندن
دا خەونا کەسک بریندار نەبیت
دا کەسەك ژئ نە رەقی بیت
لئ ھەکو خوین، ژبرینین خەونئ د رژیا
لەشین نازک پیقە نوژ بوون
وینە یەك بوو ھەر وەك ئالای
دلۆپە خوین، ل گوپکین کولیلکان دبارین
ئەوی چاخی روژ دەھلات
خەونین سپی ئاقز بوون
داکو ھیقی ژ دارا ژیانئ قە نەبیت
دا چار رەنگین درەفشا مە بەرھەقی بیت.

*

"۲"

ل هاشینئ...

گهرمئ دادا دلین سار و ههلمئ کهقر د ئالیستن
مه پانکهکا ب تنئ ههبوو، کارهه نهبوو
ئهم ژ خهونان تلۆقهنه
هن ژئ د کههی و هن بقهنه
لئ خهونا من یا رووباری ژ پیلا بوو
خوهدانهکئ تهقا جهستئ من همبیزکر
باگهرهکئ ب پیخواسی ل من بیژکر
خوهدان کز کر، خوه د ئاڤا وئ شپلا بوو
ل زستانئ ژئ...

صوپهیهکا علائهددین ل قورنهتی
وهکو ئالتۆنی دبرسقی، گاز تئ نهبوو
من نه دزانی کو خهم دهمی دناڤ خوه دا دخۆن
ههکو سپرئ، کهقلئ من د ناڤ ئیک دا بری
من پاییز ل دویف خوه هیلا بوو.

*

"۳"

ل دانگا چیا...

شہرقانہ کی دہفتہ رکا خوه، ہاقتہ د گہوری یا ئاقتدا
پستہ پستین خوه یین ب ترس، ب دزیکشہ
کرنہ د دستین شہقتدا
ہہکو خہربہندی خہبہری نووشہ ہیانا خیرئ ئینای
مورکا شہری، ژ پاخلا خوه ئینا دہری و
گوللہ یہکا ئاگری ل ئہنیا خہونیدا
پشتی جہنگ رہشہ کوونئ خوه بارکری
بیژنہ کی...

سن زاروک و دہفتہ رکا بیرہاتنان تنئ مابوون
د کہلکہلا خہریبی یا ہہقتزینی دا
ب نہینی ژ خوه را دخواندن
چاخئ روندک بہرژیر دبوون، ژ زاروکان دقہ شارتن
پاشی خہم دکرنہ سہرہاتی بو زاروکان
د ناف رستکین ئومیدیدا
گاغا خہوی ب روندکین ہنربہندی زاروک دبرن
دہستئ خوه دبر ناف پاخلا خوه
د گہل وینہ کی د ئینا دہری
د گہل ئاخینکہ کا پر کوور ماچہک لئ دا.

*

" ٤ "

ل دیر زه مان...
دیر هه رفتن، ئاگر که ده ژ بانان که رفتن
دیوا کنیشته که رفتن
مزگهفت تنی مانه شوونوار
که وهکی خورت.. که وهک دی گرت
که و د قهفه سکاندا بوون غوبار
تهف سه رده میڼ قی ریکا پرت
ب بریارین نه ل وهخت قه مان...
که وپرکانی و که وکوشتکانی
ب هه لویستانقه ببوون ژیار
هویه چاخ هه رفتن و که رفتن و که تنین کریت
خوه کوشتن و هه فقیر کرن، دبن بریار.

*

"۵"

"ژ خه ونا شاہی خوین دباری"
ل دارستانی، گورگه کی هؤف...
کیفرووشکهک بو خوه نیشان کر
ب چاقین برسی هیرش برئ و پهریشان کر
ل فهرنگا دارستانی؛ نه یه کسانی
نه دادوهری و بی دادقانی
بی رمانن هر هر موو لاف
ل مهیدانکی.. کارکه ره کی، مهجره فکی خوه
ب زکی ئیکی دیقه سورکر
ژانا دیرین، ب ژانه کا دیقه مور کر
خوها ب ئه نیقه کر سیلافا
ئوو د دهزگه هیئن میدیاییدا...
تبلین تاوانی رهقاندن ژ دهردؤرا خوه و
ناقئ تیکدانی ب مکوری، کره بزاق
مهزن دیژن... چ کریاران تاوان نینه
سهروهری بو هیزا خورته
دارا مهزن، دارا بچووک دهیلت بی تاق.

*

"۶"

نژادېخوזהك گهني بوو
كورسيك و پارهی څارځ كړ
بوري يې خوه كره تهلوق
ل سهر كورسيكې دراف ماركر
هند پې های بوو، بو داگیركهری بهنی بوو
ل ئوكتوبهري... سيخورهكې هېشتا ساقا
لانهيا خوه پر كړ ژ ئاخې و كره زيلاق
دهرگههې ديتنې هيلال تاق
د خهونين خوه دا دبوو بووراق
گهلهك د قيا ژ نه فرهتا خوه بره قيت
ههكو قياي د باوهشا تيشكېن خوهدا
گهرم ببیت و لای لایا ئاشتین بژهنیت
خوه ل سرې دیت... تازی و چپلاق
نه كورسيكې ئه و بهر ددا
نه پارهی ريك ب وی ددا
داگیركهری كړ بوو قاز و دكر واق.. واق.

*

"۷"

ل پہرله مانی..
ئوئ سهرکهفتی ل بهر مایکئ
کائنهکئ سهوداسهر و بی رهزایه
جار مهلایه و جار ل جقاتان نیف ئاغایه
بیردانکا وی ژ دهنگ و رهنگان ئالایه
ئو ب خوه دخوهدا بهبهغایه
ل جقاتا بههرمهندان...
کسهک نهبوو، ههر ب ئهري بیت
کسهک نهبوو
ب بریارا پیههلتري بی نهري بیت
ههر کهس ب هزارا خوه خوهزایه
پرس د ئافرئ، بهرسف گومانان دهه لگرن
هن ریك باشن، هن باشترن
یا ئهز دبیژم؛ ژ ناڤا هزارا من زایه.

*

"۸"

به رژه موهندخواز...
ژ بوونا خوه شاره زانه و گه له ك فيلباز
ئوول بانگه شا بزارتنی...
هر چ بهارا گهش ههیه، د ئینا لیقی
زمانخویشن، رهوانیژن
سوزین ئهوان د قالانه
پهیمان و سووند بهقالانه
هر چ گوئن و سترانه کا خوه شك ههیه
هور دکرنه رییا ئاخلیقی
بن دوودلی.. ئاڤا رووی خوه دریژن
دگو دگهل هنگو.. دئ هاوبه شکم قه دا سیقی
دا ب ههڤرا دابجریینه ناف دیلانی و
ژ سه ربه ستی بکهین خلیقی
هر چ که سکا تی یا ژ پهیمانین وان زا بیت
چ یا چه تن یان هیسا بیت.

*

"۹"

ل شانزالیزی.. ژ ھر جوړی گولاف ھه بوون
تنن بیھنا ته تن نه بیت، نه د ھاته من
من چ ژقان د گھل ته نه بوون
ل دیسا ژی بهرئ من کھت برجا ئیقل
ھه زکرنا ته، ھندی بیرھاتنه کا ھیی سپارته من
ل جیژقانی.. من گولافا شانیل ل خوه کر و
پهنته روڼه کئی جینز، کر بوو بهر خوه
دوڑا من یا ل سهر بیدهرئ
ب تامه زرووی.. سلاف دکره سیتافکا خوه
من خه ریبی یا
کوورنیږینا به ژنن رند و چاقین زهر پیرا نینه
جهنگاوهره ک شکهستی مه ل ھندابوونئ
ھه موو شھر قانین شکهستی
داکھفتنه سهر ئوردی یا خه ریبی یا خوه و
کرنؤش دبرن ژبو میناکئ صه دایا خوه
ژ ھه موو دهنگین جاده یئ
من که ھیبوون ل با خوه نه دیت
د ھوندرئ ھه ستین من دا دهنگئ ته بوو
تنن که ھی دهاته من.

*

"۱۰"

ل سالا بۆرى... ته گۆت بوو من
دى ليقيڼ خوه فيله ركه م و بروو يڼ خوه تاتۆكه م و
هه موو جهستى خوه شه تفكه م
گاڤا جهنگا رهش ب داوى بوو
بو ته ژ ليقيڼ خوه تژى كم پيكه ك ژ نوښاڤا ترى
دا ژ جهستى ته تژى بم، ل شهڤا ڤاينناختى بهيى
ب مهستى ته تهڤى نوښكم
هه تا سپيډى ب بشكورى.
لى ل ئاههنگا سهري سالن و عه هدا نوو بوويى
خوين ب دهستانڤه دبرسقى و خه م د تفقى
من خوه ديت يڼ دره وهكى
ژ به خچه يڼ سۆز و پلانئ قه تف دكه م
لى چ بكم، ئه و ژفانئ ته دگۆ نه هات
چووچكىڼ هه زان من ژ بيزارى كوچكرن
بئ دل مايمه و پر پؤسيده
ل بهندا گۆدوى، هه لتويتري.

*

"۱۱"

ل کۆلانا پشت مالا مه دبستانه
وئ روژا هه، سړا دژوار باژیرئ مه
ژبو تیهنا جهستان کر گۆر
ل بن گرانی یا چانتان، من زارۆك دیتن پشتیکیش
نه مامۆستا و نه ژى پهرتووك ل بیرا وان بوون
دفن ببوون سۆلاڤ و رووکین وان ژ سهرما سۆر
ل خواندنگهه...
ماموستایهك ب جلكین خوه یین نه شووشتیڤه
ل بهرانبهری قوتابی یین تهنگهزار و ماتمایى ماى
پهپ راوهستا و ب سهري شۆر
ههر مهنهجي تۆزكهوى بووى
ب ديلکن كهتواریڤه بهست و
ب سهري خوهڤه کره جهۆر

*

"۱۲"

ل ئاداری...

کورئ من یخ د تهراروویا حزباتییدا هیشتا چنه
سترانهکا نهورؤزی ل سهر موبایلا خوه کره رهنه
بهلکو ل جهژنی کچکهکا چاقرهش ببینیت و
ب راهیلهکا کوردهواریخ، سهر زویرکهکی بکهته لانه
لخ ل ئیقاری... من وهسا دیت
یخ د باوهشا عهربهکا عهبا رهشقه، رهگهز سوننه
ههقالهک من، خهونین بههاری ددیتن
قهفتهک گولین ئادارؤکان دابوونه ههف
ب نمم.. ئاوازهکا شهیدا ژ خوه را دژهنی
بهرهف ژفانهکی دچوو، ل بهری شهف
ژ نشکیلقه.. تهرهسهکی شادی یا وی تهف دا شکاند
ب دهنهک زقر بانگ کرئ: (قیف)
دهستن خوه بر ناف پاخلا خوه گهنجی نهرف
ههما ههر زوو ئهو چهقهنگی داگیرکرنی کره (ههدهف).

*

"۱۳"

تهیرانی گوټ: من برینا ئه شق ههیه
تم ژاندارم، دهرمان نینن، دا بگرن شوونا دیداری
درهنگ شهقان ژ بهر دبیژم
دهما خهوئ خوه ژ زناری خهونین ساودار دهاقیژم
ب ترس دیسا دست دکم قیر و ههواری
ههکیم تویی، لوقمان تویی
تم داد و هانا من تویی
ل ههر جه و ههر زهمانی بانگی ته دکم شرین یاری.
ل نهخوشخان... هه می دختور و په رستیار بله ز هاتن
دا برینا عهشق و ئهقینی یا من ب دورین
دهزی و دهرزیک غهواره بوون
ههر خانهکا ب له شق منقه خوینهلو بوویی
د دستین دلسوزدا هه پرمین
ههر دوو چاقین هیشتا زل ژی کرنه برین...
ژئ درژییت خوین.

ههكو تۆ چووے

ژ رۆژا تۆ چوووی خهونین من سۆرن
ریکین من دوورن
ههستین من خوه ل گورهی گپولن گهور د گوهورن
ژ هینگی وهره... ههكو سنووران ئۆمید گفاشتی
کولیلک یهك ب یهك
ژ خهون و هیقییان خوه قاری دکن
خهم ژ ی کۆم ب کۆم، ل جهی دیداری زاوژی دکن
ئەزئ بوویمه دیو ل شکهفتین قهدهری
وهكو بارستنی قورس.. د دلنی ترسیدا و
ب رووین بهخچهیقه بووی خشۆک
وهك کائنهك بی را و پرس، ل دانگا چپای
مای چاقهری

ههكو رهفین قهلهرهشکان
ل هنداشی من دبنه کهپرۆک
ههناسین ترسی دبنه گهریسۆک
ل سهر دیواران بیټووره دنخن
کهقالین رهقۆک.. ژ سپری چیدکن.

تہف ئیفاران.. کو روژا زہر د سووری وەر دبیت
پۆسیدہ دنیرم ل ئاقابوونی
ب ہزرہکا ہیشتا ساقا و پین نہگہہشتی
من گوپالی مفرہقی گرت و کہفتم سہر چوونی
قہرینی دوودل د ریڈا ئەفرازی
ئەزێ پەیادہ ب پی یین تازی، دکم شەقبازی
ہەلەپەہی چۆلین تژی بیرہاتن
مینا "ئیکۆ" یی خور دہم گازی
قن گازی یا توند ژ خەو راکر "جەرمۆ"
کرمہ بازییەک ل ئاسمانی دوور د فریت سەربخۆ
گەہ دہم زنار، پەیکن ئەقین گۆ
جاران ژ ی دہم ہرییەکا رستی، ہاتییە چین
ل بەر تە ساکو
بەخچەیی عەدەن بوونہ پەروانہ و ل سەر مە شەگۆ
ل ہەر چوار وەرزان دہمہ ئاخ و
ب روویین منقہ چەندین شویرہین کند
پاشی دہمہ دارگوزەک مەزن
ژبو پەیقیین تە فەرہەنگەکا رند
کو لئ نہخوړن گورزین ژبیرنی
ل ہنداڤ بوون سیبەر بالندہ و پەرند
بەلن لەشکەرین درین ژبیرکرنی

ھیرشین قری دژوار ل سەر دکن
شکەفتا ئارامی و تەف گەهین کامی
ل من داگیر دکن
هاتنا هەوایی گیرۆ دکن و پورا دیداری
ل من پیر دکن.
نزانم چما ئەف ئاخینکین هۆف ژ من درژن؟!
وەک گووسکەک فالاً، گریل دیم پالاً
بە رەشەبا بیئت بەلگین من د هژن
ترسا مرنی، د جەدا قیت کرم
دریین شکەستنێ ساکووی دسوژن
بەری دارا من تەفدا ژیدکن
لێ ب دزیکیفە تەشی یین رستنێ،
ساکووی چیدکن.

ګرنوښا وهلات

ئەز ل میحرا بیا وهلاتی...
ئۆلداره کی نیف رو یس و په پویکم
ژبو ګرنوښی، من نشتیمان ګره روو ګه ه
سو ز من دا خوه په رستفان بم
ب جان و جهسته خوه ګوړیکم
ب ته نګه زاری ل دوړ ګومبه دا مز ګه فتا سوړ
ل دیتنی د ګه رم
ژ ګومبه دئ، دیتن من هلدا بهر ب ژوور
ده نګی "مه لئ"..
د کووراتی یین جهستی من دا کرم هایدار
هه ګو دهم هات، دئ دووباره ل خوه څه ګه رم
د دووربينا ئەبو مه نصوړی "حه لاج" دا
کائینه کی څه ګه تیا یی ته ن بچویکم
ئەف ګه ودئ من، پرتەك ژ ئاڅا پیروژه
هند پاکژه..
تیرا دکه ت یه زدان ب خوه تیدا بژیت
لئ ئەز ته څدا

ل سهر به لگهك دلبه را خوه په په ريكم
ما گونه ها من دئ چ بيت؟!
ئه گهر كه شر ب سينگن چيایی شه توند نه بيت
من گوھنیل دگهل ئاثن کر
با- ژ کچينی ئیخست
من پف کره ناف ئاگری
ئاخا شل پی کره که لپوچ
دا سنووری ل دؤر وه لاتی دهر بهند نه بيت
ل بوھاری گیاین بن سمین هه سپا و
ل هاقینئ ئیقه لی یان هه پاره بن
زیندی مه ئەز، له ورا د هینه من هیرش
هند ب خاپان، هند ب لاپان
هند ب گه فان، هند ب ده فان
دا دیتنا من ئەلند نه بيت
گهر تیرۆژ کین روژا گه شاو
ل هه مبهری رووین من یئ گرژ کند نه بن
ها ل وی چاخی..
گازی یا من بهرز دبیت: "ئه زم رهوا"
د تهنئ من یئ بچویك دا
"ژ خودئ پیقه تشتهك نینه"
دقیئت خودای
چ شکهستن و چ سهرکه تن بهر بهند نه بيت
ما چ دبیت!؟

جار ژ دوورین، سەرما گههین من بگئیشیت
 جار ژ نیژیکی، ئاگرین بن ستاره بن
 ههتا ل چاخین بیزاری،
 کو هندا بوون دبیت دابیش
 گهر ههسته وهر دبن سهرمیر
 ترس د ههته پیش
 بهروفاژه، وهك دبیزن:
 "دیرۆك ههردهم دووباره دبن"
 ما گونهها من دئ چ بیت؟!
 ل دهمن شهقین شهقهروكان
 دستارئ دانئ شكهستی بیت
 یان ل ههوشی چ فند نهبن
 من پر تاجین سته مكاران كرنه نهقی
 د سهرئ مندا ههر تم ئاشتی و وهكههقی
 مه ب ههقرا، دا چ گلی و گازند نهبیت
 ئهجنه، ل تارین د ههلهپهرن
 ل مروقین بهرزهبوویی و دوودل دگهرن
 من ژ ئاڤا سوڤا دندكین هناری
 چیرۆكهك بی گونهه چێكر
 دئ هندا بین، وهکی سهربوڤر مه پهند نهبیت
 تهف سهربازیڤ خهونا تهر و قهگهرا كهسك
 د شهپلی و ل بهر دورینی د كهسیره بن

تنخ خهون تیرا ناکن بین شه ژهن
دقیت کریار ژبو چینا وئ ناشوپن بین بهربهن
داکو مروّف بو کهسین دی پاشبه ند نه بیت!
ئز گه نجه کم، توژی دادایه پینګاقان
ل بهنده را بهنده مانین، بن بهرچاقک
تراخوما وهک فریزی شه ددهت چاقان
ل یاسا یا دارستان، خوه پارستن تنخ هیزه
بن نیړینه جهستی نیچیر، دکه قیت داقان
ئف روژهلاتا ئولگه نی،
ما بن خهفک و بن کهند دبیت؟!
ما گونه ها من دئ چ بیت؟! کو هزرین من
ب ئزادی پیاسه ل سهر به فری دکرن
هه زکرنین من د همیژا بلندا گه رما ئالای دا
سنور ل دهشتن دیار دکرن، من ماف ناسکر
زانی، کو من ژى دهنګ هیه
ئهن جیهانا دره وین ئوین گیرا
نه.. گونه ها من چ نینه
دا چهند خواهش بیت، ئه گهر ژ راستی
جیهانگه ری و ماف مروّف
هند تژی فیل و فهند نه بیت.

شه شپږ

ل قن ته نها بوونئ ..
چهندي خه رېبم ژ پيکي خوه ين خونا گرتي
کو ژ به فر و مهی، من دديت تړی
ئوو خه مه کي دگهل هه دارا من گزگرتي
تنوک تنوک ژ پيکي د رژی
چاخې مه ست دبووم
ديمن ته ل ناغ ئاشوپې دهات، ب من دگرنژي
هه می ره شه و هه پاره يين که ربې ئينان
د ريکا مندا بووینه ده مامکين تنگژي
ب بيري يا ته .. هه لوه شيان و بوونه ره ژي.
حه ز دکم نها کرنوشن بېم بهر ئه فرهک ئافز
داکو ئاخا هسک ژ تيهنې دهر بکم و
ئهوئ عه شقا ..
ل بهر هه تاقن پيتي بووی، ته پ بکم
حه ز دکم نها ل سهر ده ستين ته بپامه نيرگز
داکو دفنين ته ژ بيهنې تير بکم و
چاځين ته ب ديتنا سه رمه ستين زځير بکم
ئز ب ته شه چپايه کم
تو ژي ب سينگي منقه هه لز.

ئغه ژ میژه ب شهف نه هاتی
ل سهر ههف خه مگین تهف پهرتووکین من
من گو قه ی تو خه راباتی
یان زامهک بووی و نووهاتی
ژ من د رهقینی سهرخووشی یا من
پیکن من قالا دنیریت کولین من،
گزی ژ من دکن
سهربورین مشت عهشق و گرچن
ل بهر چاقین من دیوارین تازی
گشت د بن کهقال
هوئن.. نه ههقال
تهنگه زاری یا مه مؤ ی ب قومارکنا یاری رازی
ژقانی بیگهرد و سامال
شهرمه زاره و دووباره دبیت ساللا ئیسال
هه موو عاشق ب بئ دوودلی ل پی دکن
وینین ساوگرته، ترسن ب ری دکن.

دوستانی هه یه، من و مه یخانی
لئ کو پوسیده لئ دبم میقان
ئز و پیکن خوه دکهقین زیندانی
هه کو سهرمهست بوویم ژ دهردی قیانی

ژنوو پيچه سيام کو نه ما ژغان
ئاگرهک هه لبوو و به ربوو ژيانی.
شقیډی شهف ژی..
د پيکي مندا خه مهك شه گر بوو
د پاخلا مندا رووبارهك هوړ بوو
زه ريهك ب كراس رهنګ شيلانی بوو
په ريهك شه پرقان و ره كوځانی بوو
ئه زئ پر شهيدا گه لهك شه پرزه
خوهسه ر ژ قهيدا ب ياريښه به رزه
دناف بيرهاتنيځ پر شيلى وه ربووم
ل دهمي هاتني چوون و وه غه ربووم
لي من نه دزانی كا دي ل چ گه پرم!
گه لو ما هيشتا ل هندای دگه پرم؟!
يان ل برينيځ هه وداي دگه پرم!!
ئهف شعرا دلسوژ
گه دلبرين و گه دلييانی بوو
هه ستا من هه فكوژ
گاښهك خه مگين و جار دي لانی بوو.

په نادورمه

په نجه را مه، ل قی باژیرئ په ریشان و...
ل په رئ تاخا ل بناری
هیشتا ژبو هاتنا تاقا سپیدئ چاقرئ یه
مینا په رنده کی برسی
چاق ل گه شبوونا نه والان دکم
باوهر دکم، نوکه نیچیرا من قئ یه.
هه می تیروژک..
جه مبازی یا دگهل ئهلندی دکهن
صورگوله کا خوناقگرتی ل بهندی یه
کو بلبهک.. شهیداین هاتنا ژقانی
بسترینا نالینه کن دبه خچه یدا
کپ بکهت و مه وکبه کی ژ بهلگین داران
ل دیدارا کهل خرغه کهت
کولانکا مه.. سهره داقا قه ده رئ یه.
به نده مانم ب هشیاری
هندابوونم...
ژ بلی ته تهف دا هه بوون هندابوونه
پر ژیان و زوو مرن و دووناو دوونه

ما دئ بۆچی هیلا ل خوه کهم!
به بئ تویی...
شهفستانه ئەف گهر دوونه
هه می شعرین من یین گوئی و
یین نه گوئی
ب ده رازینکا تهفه نوو فه گوئه
ههستا من یا هاتی جهم ته ب سواری
ئاقهکا خورته، جیحوونه
ب تنئ تو...
هه می هاتنین دن فرۆنه
من خابوور ژ لیقین ته نوشر
من ئاگرئ د کوچک ساربوویدا خوشکر
ژ قرقچینا هناقان
دکم ههوار: مینا من تو نهفه خواری
ل هه مبهری دلئ من یئ ئیتوین ژئ دزیت،
تم قهرداری
تو ده ریایی و ته به رهف کووراهییان برم،
لئ نه مرم
وهکی من تم بئ ناسنامه، تو چیایی
به فر رازایه ل سه ر کومتی و
ل گێژهفانکا بوون و نه بوون به رزه کرم

ئیدی نه ما خوه ژ خوه بکړم
ههروه کو ئەز سه تمیم و
ب تنی مايمه ل ئاقاری
ب چه زکرن، ته به خشی من گشت هه ژاری
که ن و گریا من هه ر تویی
تهف دا هه بونا من تویی
د ناف ته دا بهوژیمه جهسته و جانی
تهفدا سوژین ل سه ر بیده ری بووینه یاری
هه ر تم ل من نه دیاری
دچم تویی..
دهیم تویی
دکه قم، دره قم، دنقم، دلقم تویی
ل دوور تویی..
نیزیک تویی
دژیم، دمرم، دگریم، دخورم... دیسا تویی
تو په له کا گه شی ژ چاځین من دباری
تو بوهاری.. ب سینګن منقه کورکبوویی و
ب ئەنیا منقه کیفکوویی
تو رووباری.. روژ ب روژ هه ر نقوو دبم
ژ ته دره قم، بهرهف ته دهیم
سترانین که سک ژبو ته دبیم

ب شین و شادی هزر دکم تو کناری
ئەزێ ئەلهۆ، ههکو نهشیایم ته داگیرکه م
هێرش دکم جهستهیی خوه
یین خوداقه ندی نهفره تی و عه زازیلن چووی رحمه تی
ژ بهر هه بوون و نه بوونا ته، زنجیرکری ل زناری
ب خوارنا جه گه را خوه،
برسا من هه ر دمینت ئاریایی
ترسا من هه ر دمینت فووریایی
ل بهر ده رگه هین کوچکا ئاغای
من هه مبیژ کر قه ده را خوه
ژ نه دیتنا ته، کارینا من دبت دیواره کی هرپایی
ته رتيله که ب خه من داخدای، دقویچکیقه مایی
خۆدیکه که د پرتکیت..
ل هه مبه ری جانن وه ستیایی
ئەف گه را ژین و ژیارن د ناف من دا
ل به رامبه ر من گه رمکرییه ل خوه نه یاری
زیۆسی چه ند هه والین گه رم
کرنه د تویرکنن شه گه ریډا و
ژبو سیتاڤکا من هنارتن ب دیاری
تو ده ریایی و د ناف ته دا دخه ندقم
هیشتا ژي تو نه دیاری

تو که قره کی ژ ئه زه لڼ و په یکه ره کی
ب پالا ته حتانقه رازایی و ددلی ریکاندا قه مایی
گیانه کی ب گه هینئ دوور پیچکری
ب چه زکرن و ئافراندهری من چیکری
ژ بهر ته بوومه سه ریچی
ژبو ته بوومه پوسته چی
هادیسی خوه د روخا گولاندا قه شارته و
ئیرؤس ب سه رخؤشی..
ل سهر شوسته یان د چه وری و
ب خریقیئ دکره گری
من -نا- یهک دا خودا قه ندان!
نه فرته بژارت
من به لڼ دا، نه فرته بژارت
نهء و به لڼ ل ئاسمانی بوونه شه به نگ
دا ئازاد و نه کؤله بم
ب نیشتمان بانگی ته دکم، لڼ تو بیده نگ
وهک من ئه زمانئ ته خواری، ب ئیختیاری و
بوویه چیرؤکا قی واری.

هه بوهون د چاښه بامه دا که نگرپه ره

"۱"

- بخیر بیی برا

سلاښهک ژ نیڅا دلی وهک ئاګرا

کویلکهک ژى ژ ئهویڼ گه شین ل پالین ګرا

بگه هنه ته وهک دلبره را

- روژباش برا

سلاښین ته ګورګور د بارن سهر ههستی

تیمار دکهن دهره و کولین خه ریبین و

دلینی یا ل بهر خهستی

دارین کهسک و هارمونیکا ګولین سه رخوش

نا حه لینن که قرئ پهستی

ئشان په یقین ب قایبه ریڅه

دبن وه ریس داقه پرستی و

قلا من دا بهر مقهستی.

*

"۲"

- من هزر کر
هه‌بوون د دهستی مندایه
به‌لخ من دهست
یخ پانتره ژ گه‌ردوونی
له‌ورا نها یخ قالایه.

- من ته‌خمین بوو
هه‌بوون ته‌نال سهر دهستی من رازایه
ب ده‌مه‌نا ئاقیقه به‌ستی
هه‌می ئاف د مندا زایه
من ناخخ خوه دریژکری
دلخ چاقخ خوه توند بری
لخ من وه دیت... هه‌بوونا کن
یا بوویه دیو.. کیلبین وی ژ توخمی هوقایه
دهستی من یخ گه‌نگرینی
ژ هه‌بوونی تم قالایه.

*

"۳"

- ټهګر مهستی د ټاقي دا
دبم تهیران د ګاقي دا
"ټهوي دلبر دوور همبیزی
ژ برینان ناکهت بیزي
ژ ژانې، لی دکهت تیزي
ب نالین و فیغانه ټهو"...

- مشهختی مالین دیرینم
ریټینګی دیتنا شرینم...
"ټهز کز و زهر بووم ژ قهحری
دی دهقهک چ بکت ژ بهحری
یان دوو چاڅا چ بکن ل صهحری
ل دیتنا عهینانم ټهز"...

*

" ٤ "

- ژ باريڼی
ههورين مشتى ههيتين فيني
ل ناف په يقين من سهمايي دکهن.

- ههور حيزن...
چاقرلکانن دگهل زه قيا دکهن
هر چ دارا عاشق ههيه
ل بهندهمانن سهمايي دکهن
ئز بارانم!

*

"۵"

- کویلیکین تەر د خەواناندا دبن پەری
ب پۆرین زەر خوہ ل با دکەن
چاقە مەستین دل بەرا من
ل بەندەمانغ گازی من دکەن
دینۆ چما ئەف هەبوونە سەر وبنە و
حەز خوبایی بار ل من دکەن..

- خاتوونا فەخرا ب نازی
گۆت تۆ نەشیی هلباسک ببی
قی ئەقرازی
ئەقرازیغ هەبوونا تەر
د خلوەتگەها عاشقانغە دکەتە گازی
مرۆقۆ تۆ چەندئ هیچی و
ب هەبوونا خۆی فەرازی.

*

"۶"

- هه تا من دل ل نافه جهستهیه
ئهفینا من دۆژهها جانئ من ب خوهیه

- من خهلهکهک ل دۆر پینګاڤا خوه چیکر
ګولاڤا نیرګزان لیکر و
ژبو جوبیتیری فریکر
ئاخ و ئاقئ و ئاگری و بای
نووههلبهستین هیشتا نهزای
قهوانا پهیقین بهرزه بووی
ل سهر رووباری چاقه ریکر..

*

"۷"

- نا... نه ئەز و تۆ خودانه
ژبهه خۆدا چيکری يين مرؤقانه
بهلن خۆدا تنن بۆ من..
ههه دلبهه را من يا جوانه
من ئەفه گۆته جزيهه
گۆت: ل ههه بوونن تۆ گزيهه
لن ل وارهه ئەهينداران
تۆ شاهه و سههروهه و ميرهه

- كههزا رووبارهه د كهه نيهه
كهه نيهه كهه مشته شههوهه
تيليهه كهه ب چريسهه
ژ گهه وهه يا پهه يقهه كهه خيرهه شهه رهه سيهه و
ب پيپكهه عهه رشيقهه نويسيهه
ههه مهه خهه بوو..
د دهه ستين مهه زدهه دا بو ئولفهه ت.

*

"۸"

- ژ بڼ دهستی من هاقیت ګاف
چاره نقیس سهر و بن بوو
هه تا من ئارمانج باش ناسکر
سهری ریکا ل من ون بوو
دهما من خوهست خوه په یداکم
ئەز نیښهک بووم
ئەو نیښا ئەز لڼ دګه ریام
تنن ژن بوو..

- څه رهسیانه کا کهل
کهفته داڅه کی و بهزاندن شوپ
ل سهر جاددهیان دبیته بهفر و
څه مراندن هه می ګلوپ
داف څه رهسیا ژ بانن بلند
ل سهر ئەنیا ئەوئ ژنا ئەز لڼ دګه ږم
دبیته دلوپ.

*

"۹"

- ترانا ب ههستین من نه که
دلج من زیده نازکه
بهرا د چاځین من وهرنه که
په ردهوان شووشهک ته که

- ئه ی ژن... رهونه قا چاځن هه بوونئ
گونه ها خه رزئ نخوونئ و
خوداځه ندا لیځه بوونئ
ترانا ب دیتنن من نه که
گاځا من هیشتا کنکه
دئ مه زن بیت...
بهرا د ههستین من وهرنه که
په ردهوان ته ختهک پرتکه، دئ ئیکگریت.

جه مبارزه بين تافه (تفؤريزم)

۱

دل په مپه يه كا خوينه يه
مه كريبه خانا خه مان
*

قيان شه رنخا هه ستيه
دده ستي مندا بوويه ژيان

۲

دوور بينترين په نجره
تاشوفا نه زئ تافرينه ره
*

په نجره يين دوور وهك عه شقينه
تهف هه ستي من، بو دتازرين

۳

ئاسیتترین دهر ژ بۆ فه کرنی

سه ری تیرا خواه زانه

*

هیسانترین دهر ژ بۆ فه کرنی

په یفا نهرم و ئه قینداره

۴

ژیان وهسا خواه شه

نه مافخوهر و مافخواری بی

*

ژیان کوته لا ئاشییه

ل سهر دؤرا من بوویه له یلان

۵

مار گیانه وه رهك ب ترسه

ئه ز ژ هه قالین خنز دترسم

*

هندهك هه قال وهك مارانن

بیدهنگ و ب ترس، نه هه قالن

٦

ئەز و هەلبەست جیڤمکەك سەیرین

وئ د ئافرینم، دا نەمر بم

*

ئەز و شعر دوو عاشقین

ژهه‌قدوور و تیکهه‌لکیشایی

٧

بێدەنگی زمانەك دی یه

جار بێزاری و جاران ئارامی

*

هەردەم.. د فەروارا تەدا بێدەنگم

هەم رەتکرن و هەم رازیبوون

٨

ئۆل خەنجەرەك دو سەری یه

هەم پارێزقان، هەم ژى بکوژ

*

ئۆل.. ئەفیوئە دخوینا مندا

جار تەناکەرە و جار بێهۆشکەر

۹

ب ههفراژیان میرگهك رهنگینه

دوور ژ یاسایین دارستانی

*

ئهف ژیانه دارستانه

تنی میرگا مشت رهنگه گول

دبیته پهنا و پیکه ژیان

۱۰

ژ تنیبوونی ههز دکم

لن نکارم خوه ژ یین دی بقافیرم

*

ئهز ب تنیمه ل مهیدانی

سوار هاتن و گهرم بوو قادا جدیدانی

۱۱

دیوار ب گوهن
ٲهو چ جاران یا دبھیزن نا گوھیزن
*

دہنگی من یی ژ من کہفتی و
دناق باخچہیدا بہرزہ بوو
دیوار ب گوهن...

۱۲

پہریشانیا دژوار ٲہوہ
بی ہیژ و بی پشتهقان بی
*

کہسی بی پشت
وہک زہقیہکا رویت رویسہ
ل بہر بارانی

۱۳

ئهم وهك تۆفكهك گيايى نه
شين بووين، مهزن بووين دا تونه بين

*

داكو ههردهم د نهمر بين
مه تۆقى خوه چاند ل عهردى
عهر د ههمى تىكدا بو ئهفين

۱۴

بلا خهونين خوه ژ بير نهكين
ئهو ژ بۆرى و ههم نها و داهاتى مهنه

*

ئەز خهونين خوه ژ بير ناکهم
ههم رپياز و ههم رپنیشان
داکهفتنى دکهنه رابوون

۱۵

ژ بچووکاتی، من دقیا مهزن بيم

من بير ل پيربوونی نه کر بوو

*

ژ بچووکاتی من چهزهکا ديړين هه بوو

کو جيهانی بکه مه ته په و ل بهر پلنا من مرید بیت

لن چهزا من.. دکوگایا ته مه نیقه مشتانه بوو

۱۶

من هزر دکر

ژ بابن من ب هیتر نین

کو بوومه باب

من دیت نه و هیز بهرپسیاری

*

بابن من خر جيهان تن بوو

لن هه کو نه ز ژنوو بوویمه باب

نه و جيهانه تنی نه ز بووم

۱۷

کەسەك دى ل نائف من دژیت، درندهیه

ئۆ من ئەو باش زنجیر کرییه

*

ئەقە ئەز و سیبەرا خوە ب هەقرا هاتین

سیبەرا من نەوہەك منە، دئ زەقی یین تەر شەوتینیت

۱۸

سەرفرازترین جەنگاوەر ئەوہ

ل کەتنین خوە رابیتە قە ژ بەرئ رژدتر

*

هەر سوارەکی نە سەتمیت

دەمن دکەقیت، نزانیت کانئ دئ چەوا رابیتەقە

۱۹

خوەناسکرن ئیکەمین دەرگەهە

کۆ یین دیتەر پئ ناس بکی

*

من خوە ناسکر.. هەموو گناوەر ریز ب ریز

ل بەر دەرئ من نۆبا دگرن

۲۰

ژ پرسان مهترسه
چونکوؤ بهرسف ژى هەر پرسان د ئافرینن
*

من پرسیارا خوه دانا بهردهست قهدهرئ
لئ قهدهرئ پرسیارهکا دن ژ پرسئ ئینا دهرئ

۲۱

دلؤقانتترین پهیف
من ژ دایکا خوه گوه لئ بوو
*

دایکا من پهړندهك ئاسمانییه
خوداقهندا وجوودییه و ههردهم ژبوؤ من قوربانیه

۲۲

نه گرنگه، ب هەر ناقهکی بانگ من بکی
تنئ گرنگ خواندنا ل پشت وی بانگی یه
*

نهگرنگه کا دئ چهوا من ئاخیقی
گرنگ ئهوه، کا چهوا دئ پهیقین سهربهردای بشیقی

۲۳

لښګه پریان هر لښګه پریانه
چ ل ته بګه پرم یان ل خوه بګه پرم
*

ئز ل ته دګه پرام دا خوه ببینم
ئز ل خوه دګه پریام دا ته ببینم
د لښګه پریانیدا هاوسه نګم

۲۴

هر چیروکه کئی قه هرهمانئ خوه هه یه
کلیمن خوه تیدا دبینم
*

قه هرهمانان خر چیروکیئ خوه گوئن و ئز ژئ قه دهر
ما دئ چهوا قن شه قستانئ قه ببولکه م

۲۵

که سین بیکیر
خوه ب روومه تا که سانین دی دپاریژن
*

ئز که سه کئی پیګیرم و هه موو گومانین خه لکی دی
ب کیفهراتا خوه قه مؤر دکم

۲۶

له زږ ل بریارین خوه نه که

دا کیتر تو په شیمان بی

*

ئ هف بریارین بله ز و سه رپن

وهك تفهنگین داوه تیانن ل شه هیانن

۲۷

باوهردارین بڼ وژدان

وهکی مارین ب ژهرینه

*

ل بهر ده رگه هی مالا مه زن

وژدانن خوه خه ساندی دیت

هموو مالین مه دپچووکن!

۲۸

گەر جاره کئی من ب خاپینی
ههتا ههتا، باوهری یا من ب خوه دکوژی
*

جارهك ب تنن ته خاپاندم
همی ژین خوه ته کره بهندهمانی و ل میرگا خوه
نهحهواندم

۲۹

باوهر ژ خوهشخوهشکان نهکه
خوه بگرم، تا دبن کریار
*

هزار گۆتن.. من کره قوربانی کریاره کئی
دا تن بگههم، ئەقن رهوشن و تداره کئی

۳۰

قەت خوه پیشهنگ نه هژمیره
بلا که سین دی قئی بیژن
*

ئەز بووم خودان تهخت و تیجان
لئ کهس نه بوو پاپۆسی ببهت
ژبو وئ ههزا ب سوبه دووجان

۳۱

هیقییا ژ دلبرئ نه که
وهکی دزانی ژ ته ههز دکت
*

ئەز دزانم تۆ ژ من ههز دکی
ل دیدارا ته دبمه مرید و ل حزوورا من، تۆ دپرتکی

۳۲

گەر ته شاشیکر
ل بهرامبەر وئ تو قهرداری ب لیبۆرینی
*

ئەز نه هاتبوومه ژفانی
چل سالیڤ دی، دئ خه مان جویم ژ په شیمانی

۳۳

بارئ ئەقران هەر بارانه ژ بو قه ژینی
ئەگەر تۆفان ژئ پین رابت
*

من و ههوران نۆبانیه، جار ئەز دبارم، جار ئەو دبارن
مه ههردووان ژبەر دهر دئ قیانیه

۳۴

ب هشیاری دهست ده گولئ
تبلین نهزان، دبن نیچیرا ستریان
*

لهشکه ره کئ گولان داگیر کرم
لئ من تنئ ستری ددیتن

۳۵

هر داره کئ خوه دقیتن
لئ دار هه نه، ل بهر سیبه را یین دی دژین
*

ئز داره کا نه قریایی
ل بهر هور هبای.. سه مایئ دکهم

۳۶

ژیان ل ناف کؤمئ ب تامتره
ئهر کین ته ژئ دژوارتر و زور پترن
*

ئز ب تنیمه و خودئ ژئ ههردهم ب تنییه
ئز و خودئ هه قدرد و ههردهم خه مبارین

۳۷

ژ بۆ شادکرنا وه په روانه مه
ل دوور چرایین رۆنایهیا خوه دزقرم

*

پهلایینکا رۆنایهخواز
ب رۆنایهیی دهیته سوھتن

۳۸

ل چاخئ ئەز ماندی دبم
حهز دکم مۆزیکهکا ئارام، تهناکهرا جانئ من بت

*

پشتی شهپری...
میوزیک من دکهته مروؤفا!

۳۹

ل په رگالا من نه نیړه، دا من بناسی
گهشتهکئ د ناف هزرین من دا بکه

*

ئەز نه ئەوم یئ تۆ دبینی
کۆمهک ههستین ئازراندى، ددلئ ژاردا حیبهتینه

۴۰

که سې هاقی

نکاری یه بهر بهندان ژ ریکا خوه راکت

*

ئهوې هاقی، هه کو دکه فیه سهر سفرئ

هه می تشتی دخوت ب خاقی

۴۱

گازنده یان ژ بهختی ناکم

ژ بهر دزانم ئهوا نه بووی ژ شاشیین منه

*

ههر شاشی یا د ریکا مندا، من یا کری

ما دئ گازندا ژ کن کهم؟!

۴۲

ئهمین مه زن، دخوازین دیسا بچووک بین

لئ گونه هیین مه ئاسته نګن

*

ههردهم دبیژین خوزی یین بهرئ

چونکو بهرئ بیگونه ه بوو

۴۳

گولەكن بچنە

ئەگەر بۇ خوشتقىيەكى بكى ديارى

*

مادەم تۆ دى ئەقیندار بى

فەرە فىر بى، ل ناف گولستانى بڑى

۴۴

زفستان وەك ئامۆزگارەن مە دگرىنت

دا رۆژىن خوەشتر ل پەى بەین

*

سرى گەهین من خاكرن

ل بەندا بوھارى چاقەرئ

۴۵

ئەو دەما من ھەستپىكرى

دارەك بەرھەم گەھشتى مە، ل من پايىز بوو

*

ھەكو ئەز دار

زويرىن بەرانبەر سۆتى بوون

٤٦

مه ل گوندى دلوقانى و باوهر هه بوون

ل باژيران، مه يه كسانى و ياسا دقين

*

من تو دقپى ب گونديكانى

قپانه كا راست و ساده

٤٧

چاخن پهرده تارى دبن

قه شارتنهك ل پشت هه يه

*

تارستانن دادا چه ما و

دارميو ل ههف بوونه ره شه

٤٨

ل مه يخانن

هه ست دكم پشكهك ژ خه يامى مه

*

پيكن مه ين دده ستن مندا ئالا يه كه

خه ييامى ين بلند كرى

۴۹

من ژ په ندبیژان حه ز دکر
لئ قهت په ندهک نه بوو تنی ژ بو من بت
*

همی سه ربوړی بده بای
کو چند په ندین تیړکه ر نه بوون ژ دهف بهیده بای

۵۰

به ری جهنگی قه هرهمانهک بی همتا بوو
کو بوویه جهنگ، ژ ترسی کهت ناڅ نقینئ
*

هه کو جهنگی ده رگه ه قوتاین
چ سواران ده ر قه نه کر.. همی دخه و بوون

۵۱

ب ناڅی خودای سه ران دېرن
ژ بیر دکن، خودا ژ وان بهیژتره
*

کو نیړگزهک عه ره بیئ نزانیتن ب موخه بیهر
سه ری وی کهفت بهر برینئ
دال بن ئالایئ (الله اکبر) بیته موسه بیهر

۵۲

گەر ته دقیت تو سه رکیش بی
ژ په سنین بهرپرس و نه فرینین ژاران بترسه

*

کو بهرپرسم..
نه ل په سنین بهرژوهه ندخوآزان دپرسم
نه ژ گزنین ژارا دترسم

۵۳

پاییزی خه ملا خوه دانا
دا هیزارا بوو کینی یی بکت بهر چیا

*

ل ئەفی ژین کانوونی بووی
بوهار که نینی پر ناکهن

۵۴

ته گوته من؛ ژ ته ههز دکم
داکو بيم ئەقدالی تهی بی دهسته هلات

*

دهمن ته گوتی ههز ژ ته دکهم
ئهقینین کونین خوه ژ واری بار کربوو

۵۵

گەلەك برین ل جهستی من بوون و ساخبوونه

برینا دلبرهئ نهبت، هر ب خوونه

*

چ برینین من ساخ نهبوون

چونکو هیشتا یین ل هیقیا ته

چاقه پیمه

۵۶

ههفرکی یین بکه ژ بو باشترئ

دا راست خویا بت تو چیتئرئ

*

ئەز بەردەوام دگەل ته ب ههفرکم

دا ته بینم سەر رییا راسا

یان ژى باوهرکم تو یین راست

۵۷

ئەوئ نەبوویە ئەقیندار

بەھایین مرنن نزانن

*

ئەوئ ژ مرنن نەترسیت

ھێژ ژیانن روو نەداین کو بو بکەنیت

۵۸

ھەردەما جیمکا جانن خوە دبیینی

دزانن، فیانین بەرئ ھەما تنن لیکەریان بوون

*

ب شەف و روژ ل تە دگەریام

ھەتا شیایم خوە ببینم

۵۹

ھزر ل گوھارتنا مروڤان نەکە

ھەما ژ گوھارتنا خوە دەست پین بکە

*

گەر نەشیا بم تە بگوھۆرم

ئەز دئ رییا خوە گوھۆرم

۶۰

دبت ناقئ من بزانی
تو د گهل من نه ژیایی تا من بناسی
*

من تو د رووباریدا دیتی
لئ نزانم کانی رووبار چهند یئ کووره

۶۱

توره نه به، گهر نهینین ته دهره هی بوون
شاشیا ته یه، د ههلبزارتنا هه قالان دا
*

همی رازین من ل سهر ماسئ به لینه
وه دیاره کو هه قالین.. ئیقه لینه

۶۲

خوه ب هیژبوونئ په سن نه ده
بلا خه لك ته هیژا ببینت
*

ئز به حسی عه شقا خوه ناکه م
لئ خه لك دیمئ ته دپه یقین مندا دبینیت

۶۳

هه بوونا خوه راده ستي هه قالان نه که
هنده ک هه قال، تنن تيرا سلاقي دکن
*

نه به هه فسارن روژگارن
لن سوار به ل دويف روژگارن

۶۴

خوه ب که سني هه قبه ر نه که
ل شاشي و باشي يين خوه بنيره
*

ئه شه ئه زم نه وه که سني
پينگاقين من يين که فتينه بهر مه قه سني

۶۵

خوه شترين سترانا هه بوونن
ئه وه، ژيانا ته قه دگيرت
*

ئه وه سترانا قه دگيرم و قه دگيرمه قه
سه ربوره کا ژينا منه

٦٦

هه موو رو مانان بخوینه

ئووا تیدا خوہ دینی ب رمخنه فانی دوباره که

*

هر چیرو کا تو بخوینی و ژینا خوہ تیدا نه بیینی
وهک هژمارتنا گووزانه، ئه گهر چ ژئ نه خولقینی

٦٧

گهر ته دقیت نهینهک خوہ بدهیه ف من

نهینی یین هه قالین من، ژ من بیرسه

*

ته بو من به حسی عه شقی کر
لئ عه شقا من نهینییه که و ناهیت گو تن

٦٨

ژ من پتر په سنین من نه ده

دا کو بچووک ته نه بینم

*

هندی هند ته مه زن دینم
ل بهر ده مه نا ته بچووک دیم

٦٩

ژ دوورقه ل من نه نیره
گهلهك ئاستهنگ ل بهر ته هه نه من بناسی

*

ئوا پلا من ل ئه قینیځ د سوژه
تورینهك رندا دووركوژه

٧٠

گهلهك ژنښن جوان چه زین من ل دویف خوه برن
من ب تنځ خوه د ناف ژنهكځ دا دیت

*

گهلهك كچكا هه لبه ستین من
ل بن بالیفكځن خوه قه دشارتن
لن تهف هه لبه ست بهس دارده ستی كچكهكځ بوون

٧١

ئالاین راده سبوونځ د ناف خوه دا بلند نه كه
ئه گهر سه د جاران كه تبی

*

هندي ل غاردانځ بكهځی.. دځ رابییه قه
لهو ته سلیمبوون شاشی و ره قه

۷۲

پشتا خوه بده دیوارین ههرفتی
نهده مروځین ههرفتی، تا وان دوباره رانهکی
*

خوه دوور بکه ژ کهسین دوودل
چونکو ههردهم، ب راقه کرنیځه دئ هیر بی

۷۳

څا چل سالن خوه ئاڅا دکم
ژ نوو دزانم، ئەڅا ئەز لئ دهستیځکه که خوه بناسم
*

ئەڅه پینجی سال ژ عهمری بۆرین و
ژنوی دزانم کا ئەز کیمه و ل کیځه مه!

۷۴

من ترس ژ کهسین دیتر نینه، پهسن و نه کامیا من بکن
پهروهردا من یا وهسایه، دځیت کاروان ب ریځا خوه بچت
*

نه ګرنګه.. درک و ستړییان ل بهر من دچینم
هه رۆژ دئ باغی ئاڅدهم و ګولان چینم

۷۵

باقی من ئەو مامۆستا بوو
هەموو دەریین هزرکرنی ل من قەکرین
*

بابی من.. هەمی دەرگەھ ل من قەکرن
من نەدزانی دەران قەکەم هەتاکو ئەز ژێ بوویمە باب

۷۶

هزر نەکە، ریکا تە ب گول راخستی بت
گەر باخەقانی دەست در و گولپەرست نەبن
*

چونکو ل جەژنان بەختەوهری
تەف روژین تە نا بن جەژن

۷۷

من باوهری ب خوەزییان نینه
ژ بەر کو ئەو چەکن دەستن نەکەرا یە
*

من تۆقی خوزییان قوتکر
کەس ب خوزیا ناگەهیت باقی کەزییان

۷۸

من زهقەر ب ئاخى قه بر
ژ زاخا خوه، وئ بهرهمهك ههژى دا من
*

من ب ئاخىقه خوه مت كر
ئاخى ئاخ دا من و ناقهكئ گهش

۷۹

دەر قهكرن قوئاخهكه
يا گرنگتر، دا بزانی چ ل پشت ههيه
*

ههكو من دەرگهه قهكرين
من نهذزانی چ ل پشت ههيه؟!

۸۰

ريك ههر ريكه، كورت يان دريژ
گرنگ ئهوه، كانئ تو چهندي ريزانی
*

ههمى ريك دگههنه ئاشى
لن يا گرنگ، كا دئ كيژان ژئ بژيړى

۸۱

تو داخوازا مافان نه که
ګهر ته ئهړک ب راستی ئه نجام نه دابن
*

ئه ګهر نه ل سهر رییا راست بی
ما دئ داوا مافین چ که ی؟!

۸۲

خوه ل نوهالین هزرکرنئ نه فه شیره
دئ ګورګین ژ بیرکرنئ ته فه چرن
*

تیهرینئ خوه هاقیت جانی ب هاری
ژبیرکرنئ ئه ف هزره بهردان ئاقاری

۸۳

ل رهنگنئ ئاقنئ نه پرسه، نینه رهنگ
تو ژ هیزا وئ ب ترسه، کو دقین ژیر و چه لهنگ
*

من ژ خورتی یا ئاقنئ شهرمه
هم ته عمیده و هم ژی گهفه

۸۴

دلبره را من، گهر بیہنا تہ ہاتبا گرتن

دا کم گولافہک و ل خوہ کم

*

تہو گولاقا ل ٹاہہنگی ب منقہ ہوا

من ژ ہہناسا تہ فہگرت بوو

۸۵

گہر تہ دقیت تہز بہہارا دلن تہ بم

ببہ تاقیہک ہوور بارانی

*

گہر تاقیہکا بارانی بی

دی بوہاری ل بہر دہری تہ ٹافرینم!

۸۶

ہہر کریارہک ژئ بترسی خہلک بزانت

چہند جار ہزرا خوہ لن بکہ ژ بہری بکی

*

تہگہر تہ بقیت ہہمی خہلکی رازی بکی

فہرہ باجا ترسی بدی

۸۷

هزر ل رووساریا خوه بکه، درهوا ته بهلی ببت
ژ بهری بکی، بلا راستی بههرا ته بت

*

هندي ئەز هه‌ی

دروه‌کا ب تنی من دگهل خوه یا کری
ئەز دئ ژ څی واری بارکه‌م و دئ وه‌غهرکه‌م!

۸۸

من به‌هاین پیکه‌ژیاننا خیزانی
هه‌تا ب تنی نه ژیام، نه دزانی

*

هه‌تا من تۆل هه‌قدژی خوه نه‌دیتی
به‌هاین پیکه‌ژیانن، من نه‌دزانی

۸۹

ههر گولاښه‌ک تۆل خوه بکی
ب من بیه‌نا وئ یا خوه‌شه

*

ههر ئوردی یا تۆلی داده‌ی
بۆ من قهنده و رییا ره‌وان

۹۰

هه موو خهون تیرا ناکن
خوه بدی دهستی قهدهری

*

هه می خهون من دان دهست بای
کو کاروانی ب ریڅه مای

۹۱

دهمی ریڅی ددین ئاخى و دچینین
ئهم بهرهمی دلبخوازت ژئ دهه لینین

*

هه می زهقی ب بوهارئ دووجان ببوون
لن ئەز بهلگهک پاییزی بووم
ژ بهرمایکین عهمریڅه مای

۹۲

دهستکهک گولان دکم نیشانا قیانى دا ب ته بدم
گهر ته وهرگرت یان نهوهرگرت، تنن بریار ل با تهیه

*

ل گوندئ مه، بلبهکی گولهک خاپاند
بهخچه سیس بوون، رهزقانی بهخچه شهوتاند

۹۳

ژ دهنگودورا باژیری من جههکی ئارام دقیا
دناف کهنیا چا فهخومر و نارگیلکیشان دا هندابووم

*

ل کافیهکا فی باژیری
ب دهان داخین عهشقا سوئی
دخولیدانکاندا د مهلصین

۹۴

من دگوت: خهونین شهقی دشین ئارامبهخش بن
شهف و خهون گههشتن ههف، تو همر دووری

*

ههکو شهف داددهته خانی و دهر تین گرتن
حهزین بهزهک تهنا دبن و چاقین گهریده د مهخهل دچن

۹۵

ههر ژ دهستیکی دزانم
ئیکهمین ئهقین ههتا داوییا ژین منه

*

کو ب عهشقا مایقه نوژم
ههردهم ب روژیقه تیروژم

۹۶

ژ وئ خالا ل گهردهنا ته، من دیت جوانی یا خالخالوکان
دووری یا ته دامه دهستی پیرههقوکان

*

خالخالوکهک ب مالا خالیڼ خوه ناکهفیت
ههردهم ههقندئ خلوییه و بهحسی خالیڼ چووی
دکەت

۹۷

ژ هزکرنه ته بوومه دوستی ریڅ و گهری
بهندهمانی هشتم چاقری بو شه گهری

*

ژ نهزانی.. من خوه دا دهستی قهدهری
نه من روڼاهی یا کهل دیت، نه ژی چرایڼ فهنهری

۹۸

چهنده خۆش بوو، گوڼنڼ من بیان کرن
لیڼ پا کریار ژ بهری بوونا خوه دمرن

*

من ئنیهتڼ خوه ل بهر ته، بهلی کرن
لیڼ من وه دیت کو ئهو ئنیهت، تهف یڼ تهنه

۹۹

بابین من دگوت:

(دهستی ب تنی بلا نهچت سهر خوارنی)

*

ههقالان ئەز دوورپچکرم

نانی رویندای دبن ستیرکیقه دگرنژیت!

۱۰۰

ژ بابین خوه فیرووم سهبری

وی ماندیوون ب چارهکرنا ئاریشان ل بیرئ نهبوو

*

بابین من ههرقهلی ههمی زهمان و دهمان بوو

لی ئەو ژی مر!

۱۰۱

دجنگی دا

من ههست دکر دلوقانی ژ من دوور دکهفت

چهپه ری خوه من ل میرگا ئەشقی دانا

*

دی بهشدارى قى جهنگى بم

بلا ههمی خهلك بزانی كو شه پشانم

د. عارف حىتۇ

ل ساللا ۱۹۶۸ئى، ل گوندى بالەتەي/ دەۋك ژ نايكبوويه. ل نوماھى يا سالىن ھەشتىيان ژ سەدەيى بۆرى، دەست ب بەلاكرنا شعرى و بابەتتەن فولكلورى و زانستى نۆژداريى كرىيە. نۆكە ژى شاعره و بابەتتەن رەۋشەنپىرى يا دەروونى - جفاكى و رەخنەيا ويژەيى دنقىسيت، ھەروەسا بەرھەمىن ويژەيى و زانستى ژ زمانىن عەرەبى و ئىنگلىزى ۋەردىگىرىتە سەر زمانى كوردى.

ديوانىن شعرى يىن چاپكرى:

۱. نان و برين بشكورين. دەۋك- ۱۹۹۵.
۲. ئاوازيىن سەمفونىيەكا گرچن. دەۋك- ۱۹۹۷.
۳. مەرھەبا. دەۋك- ۱۹۹۸.
۴. پەستىن بازنەيى. دەۋك- ۲۰۰۱.
۵. سەما. دەۋك- ۲۰۰۲.
۶. پايىزا چپايى. دەۋك- ۲۰۰۴.
۷. سترانىن ھەقند و قىنى (بۇ زارۇكان)- ۲۰۰۵.
۸. ھەلوەسەيىن زىنى. دەۋك- ۲۰۰۹.

۹. هه پارميين بارانج. دهوك- ۲۰۱۰.
۱۰. دل و دمريا و چادر. دهوك- ۲۰۱۰.
۱۱. گڼه بايه كى كانوونى. دهوك- ۲۰۱۱.
۱۲. سترانين په لا (كۆبه رههم، ب دوو بهرگان).
هه وليړ- ۲۰۱۲.
۱۳. نامه يين باى. هه وليړ- ۲۰۱۶.
۱۴. رووبارهك دپاخلا مندا هشك نابيت. هه وليړ-
۲۰۱۷.
۱۵. هه ناسه يين ئاخى. هه وليړ- ۲۰۱۹.
۱۶. نزا يين ئاگرى. هه وليړ- ۲۰۱۹.
۱۷. تراتيل في مهب الريح. اربيل- ۲۰۲۰.

هزر قان

ل سال ۱۹۶۲ ځ، ل گوندی برجینی / دهوک ژ دایکبویه. ل
دهستپیکا سالین هشتیان ژ سدهیی بوری، دست ب به لاکرنا
شعری و بابه تیڼ فولکلوری کرییه. نوکه ژی شاعره و بابه تیڼ
رهوشه نییری یا گشتی دنقیسیت، ههروهسا روماننقیسه و به رهه مین
ویژهیی و زانستی ژ زمانی عه ره بی وهردیگریته سهر زمانی کوردی.

دیوانین شعری یین چاپکری:

۱. ئەز و ئاگر. دهوک- ۱۹۸۹
۲. د کافلان خه نجهری دا مرن دهیته ژبیرکرن.
دهوک- ۱۹۹۶.
۳. پر تشتین بهرزه بووی، چوار بهرگ. دهوک- ۲۰۰۵.
۴. ئازراندا بهندهمانی. دهوک- ۲۰۰۵.
۵. فرین د په نجهری دا. دهوک- ۲۰۱۰.
۶. هندهک ژ وه و هه موو ژ من، دوو بهرگ. هه ولیر-
۲۰۱۳.

پېرست

۵	کهفتن دوئاليزما کهربوکين و شيانيه	۱
۹	دئ هه می تشتان بو خودئ بيژم	۲
۱۳	گول	۳
۱۷	گايئ بوړ	۴
۲۱	ل سهر توخيبن گرنژينئ	۵
۲۳	هندهک تويتين هه رقه لن زه مانئ	۶
۳۶	خوکوشتن	۷
۳۹	بوم.. بومم.. بومم	۸
۴۴	چريا ئيکن	۹
۴۶	ل وي جهی و ل وي ده می	۱۰
۵۹	هه کو تو چووی	۱۱
۶۲	کرنوشا وه لات	۱۲
۶۶	شه قبيړ	۱۳
۶۹	په نادوړئ	۱۴
۷۴	هه بوون د چاځين بايدا که نگرپه ږه	۱۵
۸۳	جه مبارزی يين ئاقئ (ئه فوريزم)	۱۶